Ազգ
Azg armenian daily
19 ՄԱՐՏ 1999 ՈՒՐԲԱԹ #49 (1794)

Հռոմում նախագահ Քոչարյանին կմիանա Գարեգին կաթողիկոսը

Ինչպես հայտնել ենք նախապես, մարտի 24-ին եռօրյա այցով Հռոմ (Իտալիա) կմեկնի ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը Վատիկանի Սիքստինյան գրադարանում բացելու Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակին նվիրված ցուցահանդեսը: Այցելության ընթացքում Ռ. Քոչարյանը կընդունվի Հռոմի Հովհաննես Պողոս 2-րդ պապի, ինչպես նաեւ Իտալիայի նախագահ Լուիջի Սկալֆարոյի կողմից: Երեկ տեղեկացանք, որ Հռոմում նախագահ Քոչարյանին կմիանա Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին Առաջինը, գալով Նյու Յորքից, որտեղ անցնող ամիսներին անցկացնում էր իր բուժումը: Վեհափառը, որ հաջողական վիրահատություններից հետո խոսելու լուրջ դժվարություններ ունի, Հռոմից նախագահական օդանավով կվերադառնա Հայաստան:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

«Ո՞ւմ խաղախականությունն է իրականացնում կառավարությունը»

Եզդոյոյան հարց «Երկրապահի» եւ ԱԺ մնացյալ ուժերի չւավերացմամբ

ՆԱԻՐԱ Ն ՂՈՒԼՔԱՐՅԱՆ

«Ցավոք սրտի, կառավարությունը փորձում է մեզ հետ աշխատել ոչ թե որպես ձեւավորված խաղախական ուժի, այլ ուղղակի անհատների միջոցով 1-2 մարդու ընդունելով աշխատանքի, 3-ին ազատելով, 4-ին ընդունելով: Այսպես անձնապես անհասապես փորձում է ազդել խմբի դիրքորոշման վրա, բայց դա ճիշտ մեթոդ չէ: Մենք ձգտում ենք կառավարության հետ գտնել լուրջ համագործակցության եզրեր», հավաստեց ԱԺ փոխխոսնակ, «Երկրապահ» պատգամավորական խմբի ղեկավար Ալբերտ Բազեյանը, երեկ հանրագումարի բերելով ԱԺ կառավարություն տեղական նշանակության «մարտերը» սակագների սահմանման մասին օրենքը առաջին ընթերցմամբ ընդունելուց հետո: Ալբերտ Բազեյանը բոլորին հիշեցրեց չեկերտանեցիայի սակագների սահմանման առաջին քվեարկության ժամանակ խմբի անունից իր ունեցած ելույթը, որի բանալին հետեւյալ միտքն էր. «Կառավարությանը սատարելու մեր լիմիտը սպառվում է»: Կառավարությունն ականջալուր չեղավ: Հիշեցնենք ԱԺ-ն այն ժամանակ մերժեց սակագինը սահմանելու օրինագիծը, սակայն կառավարությանն առաջարկեց խորհրդարանական լսումներ գումարել բացահայտելու էներգետիկ համակարգում չարաշահումների իրական մեղավորներին եւ սակագնի նվազեցման կամ կայունացման պահեստային հնարավորությունները: Ա. Բազեյանը բացահայտեց, որ կառավարությունը հրաժարվել է խորհրդարանական այդ լսումներից պատճառաբանելով ոլորտում կառուցվածքային բարեփոխումների անավարտությունը: Ժամանակն անցնում է, սակայն ոլորտում չարաշահումները չեն նվազում: «Երկրապահը» հստակ ամրագրեց, որ էներգետիկ ոլորտում ստվերային շրջանառությունը «գնում է առանձին մարդկանց գրպանները»: Էներգետիկ համակարգի պատասխանատուները հանցավոր համաձայնության են գալիս տարբեր գործարարների հետ, վերջիններս վճարում են սպառած հոսանքի կես գումարը, իսկ մնացյալ գումարը «վերաբաշխվում է» անհաս խաղախացիների վրա: Համակարգը դիմադրում է վերահսկողության ցանկացած փորձի կառավարության բողոքելությամբ:

Տես • էջ 3

ԽՎԻՌԱՒՈՐՀՈՒՐԴ

Չի բացառվում Հայաստանի անդամակցությունը՝ անկախ Ադրբեջանից

Բայց միայն մայիսի 30-ի ընտրություններից հետո

«Եվրոպայի խորհուրդը չի բացառի Հայաստանի առանձին անդամակցությունը, անկախ Ադրբեջանից, եթե մայիսի 30-ի խորհրդարանական ընտրություններից հետո զեկուցողներն արձանագրեն դրական առաջընթաց: Մենք նկատել ենք, որ թեեւ Հայաստանը շահագրգռված է Ադրբեջանի՝ իր հարեւանի դեմոկրատացմամբ, բայց պետք չէ երկու պետությունների անդամակցությունը կապել իրար հետ: Առավել եւս պետք չէ Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորումը դարձնել ԵԽ-ին մեր անդամակցության նախապայմանը», երեկ ասաց «Բարեփոխումներ» խմբի ղեկավար, պատգամավոր Արմեն Սարգսյանը, որը ղեկավարում է ԵԽ խորհրդարանական վեհաժողովի հայաստանյան պատվիրակությունը: ԵԽ-ն չի հավակնում ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման տարբերակներ առաջարկելու, ուստի նրա համար կարեւորը հակամարտող կողմերի միջեւ համագործակցության դրական միտումների արձանագրումն է, որի արտացոլումն Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Հայաստանի խորհրդարանների խոսնակների վերջին հանդիպումն էր եւ Խոսրով Հարությունյանի ունեցած ելույթը, որը ԵԽ խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ լորդ Ռասել Ջոնսթոնը բարձր է գնահատել:

Մեր պատվիրակության Ստրասբուրգ եւ Փարիզ կատարած այցի ընթացքում ԱԺ պատգամավորներն արձանագրել են ԵԽ խաղախական կոմիտեի զեկուցողների դիրքորոշման փոփոխություն Հայաստանի վերաբերմամբ: Զեկուցողներ Կոլումբերգը եւ Վոլլիգը խրեց վերջին այցի ժամանակ Հայաստանում որոշակի առաջընթաց են ամրագրել ժողովրդավարության զարգացման, մարդու իրավունքների պաշտպանության եւ օրենքի գերակայության տեսանկյունից: Հիշեցնենք, որ զեկուցողները հանդիպել են ինչպես ՀՀ իշխանության, այնպես էլ ընդդիմադիր ուժերի հետ, եղել են կալանավայրերում: Արմեն Սարգսյանը փաստեց, որ իրենք զեկուցողներին են ներկայացրել մեծածավալ մի փաստաթուղթ, ուր պարզաբանված են եղել Human Rights Watch կազմակերպության կողմից վկայակոչված մարդու իրավունքների եւ օրինականության ոտնահարման դեպքերը Հայաստանում:

Արձանագրելով Հայաստանի հանդեպ դրական վերաբերմունքի եւ ծրագրերի ձեւավորման փաստը, Արմեն Սարգսյանը չհապաղեց ընդգծել. «ԵԽ-ին ՀՀ անդամակցության հիմնական պայմանը մնում է խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքը»: Եթե մենք կարողանանք ապահովել օրինական ընտրություններ, ապա ԵԽ անդամ դառնալու հարցը կլուծվի հենց այս տարի, եթե՝ ոչ, անդամակցությունը մի քանի տարով կարող է հետաձգվել:

Ն. Ղ.

Կալկաթայի մարդասիրական ճեմարանը հանձնվեց Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնին

Այս տարվա փետրվարին Կալկաթայի (Հնդկաստան) Գերագույն դատարանի որոշմամբ տեղի Մարդասիրական ճեմարանը հանձնվեց Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի տնօրինությանը: Մինչեւ 1960-ական թթ. հայ հոգեւոր ու մշակութային կյանքում կարեւոր դեր կատարած այս ճեմարանը պատկանում էր տեղի խիստ նոսրացած հայ գաղութին եւ լուրջ մտավախություն կար, որ ազգային այդ կալվածքը կկորստվեր կամ կօտարվեր: Մանավանդ որ Հայաստանից այնտեղ սովորելու գնացած աշակերտների միջոցով ճեմարանի որպես կրթական օջախի կարգավիճակը պահպանելու փալեբը տարբեր պատճառներով հաջողություն չէին գտնում: Այսուհետ, Մայր աթոռի հսկողության ներքո ճեմարանը կարող է շարունակել իր առաքելությունը եւ, միաժամանակ, պահպանել իր հայապատկանելիությունը:

Մեր առաջիկա համարներից մեկում կտպագրենք Միքայել Ծայրագույն վարդապետ Աջապահյանի հետ հարցազրույցն այս մասին:

Ալեքսերովը գոհ է Ստրասբուրգյան հանդիպումից

ԲԱՔՈՒ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանի խորհրդարանի նախագահ Մուրթուզ Ալեքսերովը գոհունակություն է արտահայտել Ստրասբուրգում Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Հայաստանի խորհրդարանների ղեկավարների հանդիպման վերաբերյալ:

«Չնայած հայկական կողմի հետ մեր բանավեճերին, նշել է Ալեքսերովը, մենք համաձայնության հասանք որոշ հարցերում. առաջին, մենք հաստատեցինք երեք պետությունների կողմից ընդունված հռչակագրերը՝ ԱՄԿ-ի սկզբունքներին համապատասխան: Այստեղ խոսվում է պետությունների ինքնիշխանության, տարածքային ամբողջականության սկզբունքների մասին, իսկ երրորդ կետում՝ տարածքային պահանջների կանխարգելման մասին: Հայերը վճռական բողոք արտահայտեցին դրա դեմ, սակայն մեզ հաջողվեց պահպանել այդ հոդվածը: Վերջին հարցը հանգում էր ԵԽԽՎ 1997 թվականի ապրիլի 22-ի բանաձեւին համապատասխան բանակցությունների անցկացմանը: Դա սուր բանավեճ առաջացրեց, քանի որ հայերը ոչ մի կերպ չէին համաձայնում: Այդ ժամանակ մենք հանգեցինք այդ հանդիպումը ԵԽԽՎ բոլոր փաստաթղթերի համաձայն անցկացնելու որոշման: Դրանց թվում, բացի բանաձեւից, եւս երկու փաստաթղթեր կային: Դրանցից մեկը թիվ 1119 բանաձեւն է Լիսաբոնի սկզբունքների ճանաչման մասին, իսկ երկրորդը կապված է փախստականների եւ բռնագաղթվածների հետ: Մեզ համար շահավետ էր, եւ մենք կարողացանք համոզել նրանց ընդունել դա»: «Ընդհանուր առմամբ ես գոհ եմ ողջ ուղեւորության արդյունքներից»,- հայտարարել է Ալեքսերովը:

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ

Էդվարդ Նալբանդյանը գնաց Փարիզ, Սերգեյ Մանասարյանը՝ Եգիպտոս

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի մարտի 18-ի հրամանագրերով Սերգեյ Մանասարյանը ազատվել է ՀՀ արտաքին գործերի նախարարի տեղակալի պաշտոնից եւ նշանակվել դեսպան Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետությունում: Եգիպտոսում Հայաստանի նախորդ դեսպան Էդվարդ Նալբանդյանը նույն կարգավիճակով աշխատանքի է անցել Փարիզում: Ինչպես հաղորդում է Արմենպրեսը, մարտի 16-ին Էդվարդ Նալբանդյանը Ելիսեյան պալատում հավատարմագիրը հանձնել է Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակին: Դեսպանը հաղորդել է ՀՀ նախագահ Քոչարյանի բարեմաղթանքները, ներկայացրել Հայաստանի ներկա իրավիճակը եւ ... հակամարտության կարգավորման ընթացքը:

Նախագահ Ժ. Շիրակը նշել է, որ Փարիզը շահագրգռված է երկուստեք հետ հարաբերությունների ընդլայնմամբ եւ պատրաստ է շարունակել աջակցել ժողովրդավարության ու շուկայական հարաբերությունների ամրապնդմանը, ներդրումների խրախուսմանը ու տնտեսական զարգացմանը Հայաստանում: Այդ խնդիրների կենսագործման տեսանկյունից նա կարեւորել է հասկապես խաղաղության եւ կայունության հաստատումը տարածաշրջանում եւ ԼՂ հարցի կարգավորումը:

Ֆրանսիայի նախագահը խնդրել է ողջունել նախագահ Ռ. Քոչարյանին եւ հաջողություններ է մաղթել ՀՀ նոր դեսպանին իր առաքելության իրականացման գործում:

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

«Պողպգործի» երկորդ «կենդանությունը»՝ պարիլի մեկից

Հայրենական արտադրողը հովանավորի կարիք ունի

ԳԱՅԱՆԵ ՄԱՐԳՈՅԱՆ

1993 թ.-ից մասամբ, իսկ 96-ի վերջին ամբողջությամբ կանգնեցված Երեւանի ավտոդողերի գործարանը (վերանվանված «Պողպգործ» ՓԲԸ), անցյալ տարի նոյեմբերին նորից վերագործարկվեց հույսեր ներշնչելով, որ հայրենական արտադրության ավտոշին ցուցակը կավելանա եւս մեկ ապրանքատեսակով: Սակայն այս տարվա հունվարին գործարանի ոգեւորությամբ սկսված աշխատանքն անսպասելիորեն դադարեց մեկ անգամ եւս հաստատելով այն ճշմարտությունը, որ հայրենական արտադրության զարգացման համար մեր երկրում առայժմ չկան անհրաժեշտ պայմաններ, մթնոլորտ եւ, ինչո՞ւ չէ, նաեւ ուշադրություն: Հենց այդ խնդիրներն էլ լուսաբանելու նպատակով երեկ Մամուլի ազգային ակումբը «Տնտեսական ուղեծիր» ծրագրի շրջանակում կազմակերպել էր լրագրողների այցելություն «Պողպգործ» ՓԲԸ:

Տես • էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Մասնագիտական որակավորման վկայագիրն ստանալուց անմիջապես հետո հանրապետության փաստաբանները ձեռնամուխ եղան փաստաբանական միությունների ձեւավորմանը: Մարտի 18-ին, մի խումբ փաստաբանների նախաձեռնությամբ, կազմավորվեց Հայաստանում փաստաբանական առաջին այլընտրանքային ծառայությունը՝ փաստաբանների միջազգային միությունը: Մարտի 7-ին կազմավորվել էր Հայաստանի փաստաբանների միությունը, որը նախորդ միության իրավահաջորդն է, սակայն գործելու է նոր կանոնադրությամբ:

Փաստաբանների միջազգային միության նախաձեռնողները հայտնի անուններ են՝ Տիգրան Ջանոյան, Ռուբեն Սահակյան, Ռուբեն Ռեստունի, Մարինա Հայլաբյան, Ժորա Խաչատրյան եւ այլք: Միության հիմնադիր ժողովին, որը տեղի ունեցավ Արամ Խաչատրյանի տուն-թանգարանում, մասնակցում էին հրավիրյալներ, տեսական իրավատարի համակարգի բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, իրավապաշտպան հասարակական կազմակերպությունների ղեկավարներ, ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի դեկանը, ՀՀ փաստաբանների միության նախագահը, ՌԴ դեսպանը, ուշացումով ներկայացավ նաեւ ՀՀ արդարադատության նախարարը:

Նախաձեռնող խմբի անունից Տիգրան Ջանոյանը տեղեկացրեց, որ միությունը կազմավորվում է ՀՀ-ում փաստաբանների գործունեության մասին օրենքի հիման վրա, ըստ որի 50 հիմնադիր անդամներ կարող են նոր միություն ստեղծել: Փաստաբանների միջազգային միությանն անդամագրվել են մասնագիտական որակավորում ստացած 58 փաստաբաններ, որոնք մասնակցում էին հիմնադիր ժողովին: Հյուրերը ողջունեցին այլընտրանքային փաստաբանական միության հիմնումը, որը «փաստաբանական լավագույն որակի» շնորհիվ մասնագիտական որակ կապահովի: Հիմնադիրներին տրվող գնահատականները բավականաչափ բարձր էին. «Պրոֆեսիոնալ պաշտպանություն իրականացնող մի խումբ է զատվել, որը վերջ դրեց մինչեւ վերջերս հանրապետությունում գոյություն ունեցող արատավոր պրակտիկային, երբ փաստաբանը սոսկ միջնորդ օղակ էր պետական կառույցների եւ պատասխանատվության ենթարկվողների միջեւ»: Փաստաբանությունը համարեցին մարդու իրավունքները պաշտպանող ամենաառաջնային եւ ամենագործնական ինստիտուտը:

Տիգրան Ջանոյանը նշեց, որ նոր միության անհրաժեշտությունը վաղուց էր զգացվում: Նախկին միասնական փաստաբանական կոլեգիայում գաղափարական, աշխատաոճի եւ մասնագիտական մեթոդիկայի անհամաձայնությունը մշտապես եղել եւ մնում էր «ջրբաժանը» կարգավորել իրավական նորմերով: Նոր միությունն էլ դեռեւս փորձություններ ունի հաղթահարելու, հեղինակավորման խնդիր կա: Այդ իսկ պատճառով կանոնադրությունն ընդունելիս հիմնադիր անդամները սահմանեցին միության անդամագրվելու չափանիշները՝ կարեւորություն տալով մասնագիտական անաղարտությանը: Հիմնադիր ժողովը փակ գաղտնի քվեարկությամբ փաստաբանների միջազգային միության նախագահ ընտրեց փաստաբան Տիգրան Ջանոյանին: Կազմավորվեցին նաեւ կանոնադրությամբ նախատեսված միության յոթհոգանոց խորհուրդը, վերստուգիչ եւ կարգապահական հանձնաժողովները:

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Ստեղծվեց փաստաբանների միջազգային միությունը

Տիգրան Ջանոյանն՝ առաջին այլընտրանքային կազմակերպության նախագահ

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Ղողագործի» երկրորդ «կենդանությունը»՝ ամիսի մեկից

Սկիզբը էջ 1

«Ղողագործն» ունի մոտ 50 տարվա պատմություն: Գործարանը ԽՍՀՄ-ի «լավագույն տարիներին» արտադրում էր տարեկան 2,5 մլն դող՝ մարդատար եւ բեռնատար մեքենաների, ավտոամբարձիչների եւ գյուղմեքենաների համար, եւ արտադրանքն արտահանում էր ոչ միայն խորհրդային հանրապետություններ, այլեւ՝ արտասահման: Այսօր գործարանի հսկա տարածքը կարծես ամայացած լինի՝ կանգնած հաստոցներ, փոշեպատ շենքեր եւ այլն: Գործարանի մոտ 2500 նախկին աշխատողից այսօր ցուցակով մնացել են մոտ 1300-ը, որոնցից իրական աշխատողները միայն 700-ն են: Ինչ վերաբերում է վերագործարկմանը, ապա դա, ըստ ՓԲԸ գործադիր տնօրեն Ն. Մարտիրոսյանի, հնարավոր եղավ երկար ջանքերի եւ հատուկ ծրագրի մշակումից հետո միայն, արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության կողմից (որը գործարանի 80 տոկոսի բաժնեմասի տերն է, մնացած 20 տոկոսը 1994 թ.-ի սեփականաշնորհման արդյունքում անհասույց տրվել է կոլեկտիվին) գործարանի վերագործարկման լիազոր կառավարումը «Դվին» կոնցեռնին հանձնելու միջոցով: Վերջինիս կապերի եւ երաշխիքների առկայության դեպքում էլ հնարավոր եղավ Իրանից ստանալ մոտ 20 հազ. դողի պատվեր եւ սկսել աշխատանքը: Կոնցեռնի միջոցով Իրանից ներմուծվեց մոտ 200 տոննա կաուչուկ, 40 տոննա յուղ, որոշ չափով մարվեցին նախկինից ժառանգած էլեկտրաէներգիայի պարտքերը, աշխատողների աշխատավարձի պարտքի 30 տոկոսը: Արտադրված դողերի որակը իրանական կողմից դրական գնահատվելուց հետո 15 հազ. դող առաքվեց Թուրքմենիա: Այդպես էլ կշարունակվեր, եթե հունվարի մեկից հանկարծակի չբարձրանային էներգակիրների գները, շոգեգոլորշունը՝ երկու անգամ, իսկ էլեկտրաէներգիայինը՝ 5 դրամով, եւ այդ պայմաններում հետագա արտադրությունը դարձավ անիմաստ:

Սառույցը կարծես թե հալվում է

Ստեղծված իրավիճակում, «թեեւ ուշացումով», ինչպես տեղեկացրեց «Դվին» կոնցեռնի նախագահ Ռաֆիկ Սարգսյանը, նախորդ օրը ուշ երեկոյան, կառավարությունում փոխվարչապետ Գ. Մարտիրոսյանի նախագահությամբ եւ տարբեր նախարարությունների ու հարկային տեսչության ներկայացուցիչների հետ քննարկվել է «Ղողագործի» հարցը», եւ որոշվել ստեղծել հատուկ հանձնաժողով՝ գործարանի առջեւ կանգնած հրատապ խնդիրները լուծելու նպատակով: Խնդիրներից ամենահրատապը եւ կարեւորը, ըստ Ռ. Սարգսյանի, «ժառանգություն մնացած» պարտքերը, տույժտուգանքների սառեցումն է, որոնց ընդհանուր գումարը կազմում է մոտ 12 մլրդ դրամ «ֆանտաստիկ թիվ», որն, ի դեպ, մոտ 6 անգամ գերազանցում է հենց իր՝ գործարանի գինը: Հենց այդ պարտքերի պատճառով էլ 97 թ.-ին չկայացավ գործարանի սեփականաշնորհումը: Ն. Մամիկոնյանի խոսքերով, եթե չսառեցվեն այդ պարտքերը, ոչ մի տարբերակով, ոչ մի գործարար կամ վարկային ծրագրով հնարավոր չի լինի գործարանը նորմալ աշխատանքային ռիթմի մեջ գցել: «Ստիպված պետք է լինենք 15 տարի աշխատել միայն պարտքերը մարելու համար»: Կառավարության առջեւ դրված մյուս խնդիրը գործարանին վարկի տրամադրումն է, որը հնարավորություն կտա նախ ծեքք բերել գործարանին «օդի ու ջրի պես անհրաժեշտ» շրջանառու միջոցներ, ապա՝ մաս առ մաս վճարել աշխատողների աշխատավարձերի պարտքերը: Ն. Մամիկոնյանը տեղեկացրեց, որ մինչեւ գործարանի վերջին վերագործարկումը աշխատավարձի պարտքը կազմում էր մոտ 100 մլն դրամ: Մեծ ջանքերի շնորհիվ հաջողվել է մարել մոտ 700 մարդու աշխատավարձի նախկին պարտքի 30 տոկոսը: Արդեն վճարվել է նոյեմբերի, եւ առայժմ՝ դեկտեմբերի կեսի աշխատավարձը, քանի որ, ըստ Ն. Մարտիրոսյանի, կան մնացած դողերի իրացման խնդիրներ:

«Հայաստանի ճանապարհներին ավելի համար են հայկական դողերը»

Մյուս կարեւոր խնդիրը, որը դրված է բոլոր հայրենական արտադրողների առջեւ, ներքին շուկայի պաշտպանությունն է: Այսօր Հայաստանի շուկան ողողված է ներկրված կիսամաշ կամ անորակ դողերով: Միայն 98-ին ներկրվել է մոտ 198 հազ. մաշված ավտոդող (հիմնականում «Թայեր» ֆիրմայի կողմից եւ հիմնականում՝ հարավկորեական), մինչդեռ, ըստ «Ղողագործի» տնօրենի, այդ քանակությունը կարող էին լրացնել հայկական նոր դողերը: Հայկական դողերի որակի նկատմամբ նախկինից եկող անվստահությունը, ըստ Ն. Մարտիրոսյանի, շատ է խանգարում այսօր արդեն միջազգային չափանիշներին ու որակին չզիջող վերջին արտադրանքի իրացմանը:

Ն. Մամիկոնյանը տեղեկացրեց, որ գործարանն ունի առողջացման ծրագիր, եւ կառավարության վերջին խոստումները կատարելու դեպքում հնարավոր կլինի ապրիլի մեկից սկսել աշխատանքը: Արդեն կա մոտ 6 ամսվա հումք, եւ հաջող աշխատանքի դեպքում հնարավոր է 3-4 ամսվա ընթացքում վերականգնել նախկին շուկաները (տարեկան 300-500 հազար դող)՝ ավելի բարձրացնելով արտադրանքի որակը, ընդլայնելով արտադրատեսակները (այսօրվա վիճակով գործարանն ունի երկու տասնյակից ավելի դողերի արտադրության հնարավորություն) հնարավոր է վերականգնել նաեւ ներքին շուկայում մեծ պահանջարկ ունեցող ռետինատեխնիկական իրերի արտադրությունը: Մի խոսքով՝ «Դվին» կոնցեռնի նախագահի լավատեսական գնահատականներով հնարավոր է ապահովել տարեկան 7-8 մլն դոլարի արտադրանք, իսկ աշխատատեղերը 700-ից հասցնել 1200-ի: Կան նաեւ համատեղ ձեռնարկություններ ստեղծելու առաջարկներ, բազմաթիվ ներդրումային նախագծեր, սակայն դա ժամանակի խնդիր է, իսկ այսօր գործարանի թիվ մեկ խնդիրը վերագործարկումն ու նախկին անվան վերականգնումն է:

ԵՐԵՎԱՆ

Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված գրքի շնորհանդես գրողների միությունում

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Աշխարհի երկրների թվում Ֆրանսիան առաջիններից մեկն է, որ պատասխան է տվել Թուրքիայի կողմից ծրագրված եւ իրականացված 1915 թվականի Հայոց ցեղասպանության բեկորներին, աշխարհի երկրներից Ֆրանսիայի մտավորականները առաջիններից էին, որ Առաջին համաշխարհային պատերազմի ավարտից հետո ձայն բարձրացրին Հայոց ցեղասպանությունը եվրոպական մակարդակով ճանաչելի, ընդունելի դարձնելու համար: Եւ մոտ մեկ տարի առաջ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովն ընդունեց Հայոց ցեղասպանությունը: Նրա ընդունած փաստաթղթերը Երեւանում հրատարակվեցին հայերեն «Զորակցություն. հայերի ցեղասպանության ընդունումը Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում» խորագրով, որի շնորհանդեսը մարտի 18-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի գրողների միությունում:

Գիրքը «Զանգակ-97» հրատարակչությունը լույս է ընծայել Հայաստանի գրողների միության հովանավորությամբ, թարգմանել է միության անդամ Գրիգոր Ջանիկյանը, խմբագրել միության քարտուղար Ֆելիքս Մելոյանը, առաջաբանը գրել է միության նախագահ Հրանտ Մաթեւոսյանը:

Կատարված աշխատանքի մասին խոսք ասացին արձակագիր եւ ճնաղաս Դավիթ Մուրադյանը, Հայաստան-Ֆրանսիա ընկերության նախագահ Ծովինար Չալոյանը, Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանը, պատմական գիտությունների դոկտոր Ստեփան Պողոսյանը, Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանության մշակութային կցորդ Ռընե Միլդոնյանը, որոնք շնորհակալության խոսք ուղղեցին Ֆրանսիայի ժողովրդի եւ Ազգային ժողովի հասցեին:

Ցավով ավելացնենք միայն, որ նույն օրը մամուլը հրապարակեց «Ազատություն» ռադիոկայանի «Ֆրանսիայի կառավարությունը լվանում է ձեռքերը» հաղորդումը, ըստ որի Ֆրանսիայի կառավարությունը չի ուզում Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ հարցով մտնել երկրի Սենատ, քանի որ չի ուզում փչացնել հարաբերությունները Թուրքիայի հետ:

Սպիտակի հաշմանդամ երեխաները սայլակներ ստացան

Օրերս Սպիտակում հիմնադրվեց հաշմանդամ երեխաների ընտանիքների «Աստղիկ» միության մասնաճյուղը: Ըստ նախնական տվյալների, այդ երեխաների թիվը քաղաքում հասնում է 150-ի: Առաջիկայում մասնաճյուղը նրանց հիմնախնդիրները ուսումնասիրելուց հետո կցուցաբերի կոնկրետ օգնություն:

Միջազգային նմանատիպ կազմակերպությունների հետ, որոնք «Աստղիկին» են փոխանցում հաշմանդամների իրավապաշտպանության խնդիրների եւ իրավունքների իրենց փորձն ու ուսումնասիրությունները:

Ծրագրվում է առաջիկայում հիմնել առողջարարական վերականգնողական կենտրոն: Ինչպես նշեց միության նախագահ Լեւոն Ներսիսյանը, նման կենտրոնների ստեղծումը հաշմանդամ երեխաներին համայնքներում սպասարկելու հնարավորություն կընձեռի:

Հանդիպմանը ներկա էին նաեւ Վաշինգտոնի մտավոր հաշմանդամների միջազգային ընկերակցության ներկայացուցիչ Ռոզենթալը եւ Միչիգանի հաշմանդամների իրավապաշտպանության գործակալության ղեկավար Էլիզաբեթ Բաուերը: Միությունը համագործակցում է միջազգային...

Միությունը երեկ սայլակ նվիրեց Սպիտակի հաշմանդամ երեխաներին:

ՆԵԼԼԻ ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ

Կենդանիների շուկան կտեղափոխվի կենտրոնից դուրս

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մարտի 18-ին կայացած մամուլի ասուլիսում Երեւանի քաղաքապետարանի լրատվական ծառայության պետ Վարդգես Ավետիսյանը հայտնեց, որ քաղաքի կենտրոնից Վարդան Մամիկոնյանի արձանի շրջակայքից դուրս կբերվի կենդանիների շուկան: Այդ կապակցությամբ քաղաքապետարանի առեւտրի եւ սպասարկումների վարչության պետ Լեւոն Հարությունյանին հանձնարարվել է ոչ կենտրոնական տարածքում համար տեղ առաջարկել:

Նշվեց նաեւ, որ մարդաշատ զբոսայգիներում, այդ թվում Ազատության հրապարակում, այսուհետ կարգելվի կենդանիներին զբոսանքի դուրս բերելը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ԳԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ /հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայութիւն /562941
Apple Macintosh
համակարգչային սարքածը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ

Բնակտարածության օգտագործման իրավունքը լա՞վ իրավունք է

Քաղաքացիական նոր օրենսգրքի հիմնական դրույթները ներկայացնելու նպատակով «Ֆեմիդա» հասարակական կազմակերպության նախաձեռնած հանդիպումների շարքը շարունակվում է՝ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական եւ տնտեսական գործերի պալատի նախագահ Արման Մկրտումյան-լրագրողական լսարան լիակատար փոխըմբռնման պայմաններում: Ավանդական դարձած այս հանդիպումների երեկվա թեման բնակտարածության օգտագործման իրավունքն էր, որ գրեթե նույնքան «սուրբ» է, որքան սեփականության իրավունքը, քանզի հուսալիորեն պաշտպանված է օրենքով: Այդ իրավունքը պահպանվում է, եթե նույնիսկ փոխվում է սեփականատերը (սեփականությունն անցնում է այլ անձի տնօրինմանը վաճառքի, կտակի, նվիրատվության կամ այլ ճանապարհով), կարող է լինել ինչպես մասնակի (բնակարանի որոշակի հատվածի նկատմամբ), այնպես էլ ցմահ կամ ժամկետային (ընտանիքի նոր անդամը, ասենք, նորահարսը, կարող է օգտագործման իրավունք ստանալ «փորձաշրջանով», եթե իրեն լավ պահի, իրավունքը կարող է երկարաձգվել): Սա, թերեւս, կթուլացնի լարվածությունը հարս-սկեսուր փոխհարաբերություններում:

Բնակտարածության օգտագործման իրավունքի հիմքը սեփականատիրոջ նոտարական կարգով վավերացված համաձայնությունն է, որ բոլոր գույքային իրավունքների պես գրանցվում եւ ամրագրվում է այդ իրավունքը հաստատող վկայագրով: Նոր օրենսգրքում էական նորամուծություն կա նախկին, «սոցիալիստական» օրենսգրքի համապատասխան իրավահարաբերությունների համեմատ: Նախկինում բնակտարածության օգտագործման իրավունքը ձեռք էր բերվում ինչպես սեփականատիրոջ (վարձակալի) համաձայնությամբ, այնպես էլ դատարանի միջամտությամբ (օրինակ, հարսը դիմում էր դատարան խնդրելով ճանաչել բնակության իր իրավունքը եւ ստանում դատարանի վճիռը), մինչդեռ նոր օրենսգիրքը բացառում է դատարանի միջոցով բնակտարածության օգտագործման իրավունք ձեռք բերելու հնարավորությունը: Վերջինս կարող է դադարել, եթե սեփականատերը փոխհատուցում է այդ իրավունքը դրամով կամ մեկ այլ պարտավորությամբ, հակառակ դեպքում սեփականատիրոջ հայցով (դատական կարգով), սակայն այդ պարագայում էլ դատարանը պաշտպանում է բնակտարածության օգտագործման իրավունքը սեփականատիրոջը պարտավորեցնելով փոխհատուցել այդ իրավունքի օտարումը շուկայական գների սահմանում:

Բնակարան գնելիս, ուրեմն, պետք է աչալուրջ լինել, գործարքը ձեւակերպելուց առաջ համոզվել, որ բնակարանը ծանրաբեռնված չէ օգտագործման իրավունքով (իրավունքներով), հակառակ դեպքում գնի մեջ հաշվի առնել այն գումարը, որ անհրաժեշտ է ծախսել ձեռք բերած սեփականությունը «մաքրելու» համար: Զգուշությունը, ինչպես ասում են, լավ բան է: Ի դեպ, նոտարական կարգով վավերացված վարձակալության իրավունքը նույնպես պաշտպանված է օրենքով: Եթե սեփականատերը փոխվել է, ապա դա դեռեւս իրավունք չի տալիս «փողոց շպրտել» վարձակալին. սեփականատերը պարտավոր է հաշվի նստել նրա հետ:

Հայերս դեռեւս սովոր չենք անվերապահորեն ենթարկվել դատական վճիռներին, եւ տեսականորեն կարգավորվող այս փոխհարաբերությունների «հարցումը» հաճախ անհարկի քաշքշուկների պատճառ է դառնում: Այդօրինակ իրավիճակներում օգնության է հասնում դատական վճիռների հարկադիր կատարման նորաստեղծ ծառայությունը: Եթե կողմերը համաձայնության չեն գալիս, ապա վերջինս իրապարակային սակարկությունների միջոցով կարող է վաճառել բնակարանը բնակտարածության օգտագործման իրավունքի «տիրոջը» վճարելով հասանելիքը: Այդ իրավունքը պահպանվում է նույնիսկ այն դեպքում, եթե սեփականությունը գրավ է դրված, եւ գրավառուն չի կատարել սահմանված ժամկետում գրավի պայմանագրով նախատեսված գումարը վերադարձնելու հանձնառությունը: Երկու դեպքում բացառություն է արվում, եթե գրավի դիմաց վարկը վճարվել էր այդ սեփականությունը ձեռք բերելու (ասենք, տուն կառուցելու) համար, կամ եթե մինչեւ գրավի (վարկային պայմանագրի) վավերացումը բնակտարածության օգտագործման իրավունք ունեցող անձինք հրաժարվել են այդ իրավունքից:

Վերջում շեշտենք մի հանգամանք, որ, ըստ պրն Մկրտումյանի, արդեն իսկ շփոթ է առաջացնում դատական պրակտիկայում. նոր քաղաքացիական օրենսգիրքը կիրառվում է այն իրավահարաբերությունների նկատմամբ, որ ծագել են օրենսգրքի ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 1999 թ. հունվարի 1-ից: Մինչ այդ ձեւավորված «հին» իրավահարաբերությունները կարգավորվում են հին օրենսգրքով:

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

«Ո՞ւմ քաղաքականությունն է իրականացնում կառավարությունը»

Սկիզբը էջ 1

«Երկրապահը» չի առաջնորդվում որեւէ մեկին դուր գալու չափանիշով

Ալբերտ Բազեյանը շեշտեց, որ «Երկրապահ» խմբի մեծամասնությունը կողմ է քվեարկել էլեկտրաէներգիայի սակագների սառեցմանը լուրջ ահազանգելու համար կառավարությանը. իրենք չեն պատրաստվում առկախ թողնել էներգետիկ ոլորտում բացահայտված չարաշահումների եւ յուրացումների փաստերը: Վարչապետ Արմեն Դարբինյանի սպառնալի աշխատաոճը եւ անցած օրը կատարած հայտարարությունը, ըստ որի գործադիր իշխանության քաղաքականության հետ համաձայն չլինելու պարագայում պաշտոնավորները պետք է դուրս գան գործադիր իշխանության պաշտոններից, Ա. Բազեյանն իրավացիորեն զարգացրեց. «Այդ դեպքում հարց է ծագում՝ ո՞ւմ քաղաքականությունն է իրականացնում կառավարությունը, ո՞ր քաղաքական ուժի ծրագրերն է իրականացնում: Սա հարց է, որին պետք է պատասխան տրվի»: Խորհրդարանական մեծամասնության ղեկավարն իրավացիորեն հիշեցրեց տարեսկզբի քաղաքական աղմուկը ԱԺ-ն լուծարելու, որը բացասական հետեւանք ունեցավ ողջ խորհրդարանի վրա. «Մենք ենթադրում ենք, որ այդ քաղաքականությունը գալիս էր նաեւ կառավարությունից, դրանով կառավարությունը փաստում է, որ չունի այստեղ հենարան եւ չի կարող աշխատել», ի մի բերեց Ա. Բազեյանը: Նա արձանագրեց, որ «Երկրապահ» խումբը իբրեւ ժամանակավոր ստեղծված քաղաքական մարմին, բոլոր բարդություններով հանդերձ իր քաղաքական առաքելությունը պետության եւ հասարակության հանդեպ կատարել է՝ «սատարելով գործադիրի քաղաքականությանը, հարվածները վերցնել իր վրա, գնալով ոչ պոպուլիստական քայլերի, բայց դա անհրաժեշտ գնահատականի չի արժանանում գործադիրի կողմից»:

Ա. Բազեյանը պարզաբանեց, որ հանրապետության նախագահի հետ իրենք քննարկել են ստեղծված իրավիճակը, եւ խմբի վերջնական դիրքորոշումը կախված է կառավարության հետ նախատեսված հետագա հանդիպումներից. «Գտնենք քաղաքական համաձայնության եզրեր: Բացարձակապես տրամադրված չենք պրոբլեմներ ստեղծելու կառավարության համար»: «Երկրապահը» մի անգամ եւս շեշտադրեց, որ մինչ ընտրությունները կառավարության հրաժարականը կարող է հանգեցնել խառնաշփոթի եւ անկայունության, իրապես քաղաքական կառավարություն կձեւավորվի միայն ընտրություններից հետո խորհրդարանական: «Կառավարության կցորդ, կերակրատաշտից օգտվող» եւ համանման այլ մակդիրների արժանացած «Երկրապահը» ընդգծեց, որ իր դիրքորոշումը կախված կլինի կառավարության հետ բանակցային ընթացքից: Խումբը համոզված է, որ էներգետիկ հանձնաժողովի հետ քննարկումները թույլ կտան բացահայտել այն հնարավորությունները, որոնց շնորհիվ կկրճատվեն գերնորմատիվային կորուստները, եւ գուցե հնարավոր կլինի կրճատել սակագինը:

Այս լիբերալ կառավարության լիբերալիզմին դեմ են անգամ աջերը

«Երկրապահը» նշեց, որ ներկայիս կառավարության լիբերալիզմի դեմ առաջինն ըմբոստանում են հենց ազգային-լիբերալ քաղաքական ուժերը՝ ՀՅԴ-ն, ԼԴԿ-ն, «Հայրենիքը», ԱԺՄ-ն: Կարող ենք ենթադրել, որ ազատականության կարգախոսը շատ անգամ միայն շահարկվում է՝ մոռանալու համար չարաշահումների եւ սեփական աշխատանքի թերությունները: (Թեեւ տակավին հարց է, թե վերոհիշյալ ուժերը որքանո՞վ են լիբերալ – **խմբ.**:)

ԻՄ նախագահ Պարույր Հայրիկյանը շարունակելով կառավարություն-ԱԺ հարաբերությունների ներկա իրավիճակի վերլուծությունը, հակադարձ առաջարկ կատարեց Արմեն Դարբինյանին. եթե ոչ մի կուսակցություն եւ խորհրդարանական ուժ չի բավարարում կառավարությանը, ապա գոնե սեփականը պետք է ստեղծել: Քաղաքականությունը թիմային պայքար է, եւ մարդիկ չեն կարող մասնակցել քաղաքականությանը առանց թիմի: Կառավարության ժխտողական գնահատականը ԱԺ վերջին գործունեությանը, եւ նրա որակումը իբրեւ անբարոյականություն, Պարույր Հայրիկյանը դիվանագիտորեն համարեց հոռետեսական արտահայտություն: Նա արձանագրեց, որ կառավարությունը հենարան չունի ԱԺ-ում եւ ստեղծվել է անառողջ վիճակ. «Եթե ինձ ասի, թե որ քաղաքական ուժի դիրքերից է խոսում, ես կասեմ՝ անբարոյակա՞ն է, թե՞ ոչ խորհրդարանի մոտեցումը... Ես կարծում եմ, ժողովրդին սոցիալական ծանր իրավիճակի մեջ թողնելը պակաս անբարոյական չէ», եզրափակեց ԻՄ նախագահը միաժամանակ չմոռանալով շեշտել, որ կառավարության փաստարկը, թե ԱԺ-ի եւ իրենց միջեւ գաղափարական տարաձայնություն կա, կարող է լուրջ համարվել, եթե կողմերից երկուսն էլ գաղափարակիր են: Նրբին ակնարկ, որ ենթադրում է հստակ գաղափարախոսություն չունենալու մեղադրանք կառավարությանը:

«Հանրապետություն» խմբակցության կողմից Բաբկեն Արարքցյանը պահանջեց կառավարությունից դադարեցնել «մաս թափ տալ» իրենց վրա, իսկ էներգետիկայի նախարար Սերուժան Միքայելյանի հրապարակային արտահայտությունը, ըստ որի «ՀՀՇ փախոններն են կողմ քվեարկել էլեկտրաէներգիայի սակագնի սառեցմանը» բնութագրեց իբրեւ լկտիություն. «Եթե այստեղ կանայք չլինեին, այլ բառ կասեի»: ԱԺՄ-ն եւ «Հայրենիքը» ճեպազրույցի ընթացքում իրենց ելույթներում համանման դիրքորոշում որդեգրեցին կառավարության հանդեպ ավելի խիստ երանգներով: Այսուհանդերձ, եթե Ընտրական օրենսգիրքն այդպես էլ չկարողացավ միավորել խորհրդարանական տարբեր քաղաքական ուժերին, ապա նրանց սկսում է համախմբել կառավարության հանդեպ վերաբերմունքը:

ԴԱՎ

Չշտապենք, այլապես ծիծաղի առարկա կդառնանք

Մինչ ամբողջ աշխարհում հայերն ու օտարներն ակնկալում են, որ ԴԱՎ-ի (դիմադրողականության անկման վարակ) բուժամիջոցը իրոք գտնված լինի, ես մտածում եմ, թե արդյոք Հայաստանի պաշտոնատար անձինք ենթադրո՞ւմ են իրենց վաղաժամ բացահայտման լուրջ հետեւանքները: Աշխարհում ԴԱՎ-ով տառապող միլիոնավոր հիվանդներ կան, որոնց համար այդ հայտարարությունը սոսկ հետաքրքիր լուր չէր, այլ մահու եւ կենաց խնդիր: Տարբեր դեղամիջոցներ օգտագործող հիվանդները դադարեցնելու են բուժումը՝ ռիսկի ենթարկելով իրենց կյանքը:

Մյուս անմիջական խնդիրն է, թե ինչպե՞ս է Հայաստանը դիմագրավելու աշխարհի տարբեր ծագերից հազարավոր ԴԱՎ-ով հիվանդների բնական ներհոսքը:

Հայաստանը չունի հարմարություններ՝ ընդունելու եւ տեղավորելու այդքան հիվանդներ: Ոչ հյուրանոցները, ոչ էլ հիվանդանոցները չունեն նրանց հետ շփվելու փորձը: Նրանք չգիտեն ինչպես վարվել, որ չվարակեն ամբողջ բնակչությանը, կամ առավել չբարդացնեն ԴԱՎ-ով հիվանդների վիճակը:

Նման փորձի կամ գիտակցության պակասի վառ օրինակ է վերջերս բուժման նպատակով Հայաստան ժամանած ռուս երիտասարդի պարագան: Փողոցում քայլելիս, ըստ մեզ հասած տվյալների, մարդիկ, ըստ ավանդական սովորության, նրան իրենց տուն են հրավիրել՝ ռիսկի ենթարկելով ինչպես իրենց, այնպես էլ հիվանդին:

Հույս ունեմ, որ Հայաստանի պետական այրերը գիտակցում են այն քաոսը, որը ստեղծել են նման հայտարարություն անելով եւ պատրաստ են ուղղում մտցնելու իրենց հետագա գործողություններում: Նրանք պետք է համագործակցեն համաշխարհային առողջապահական կազմակերպության, հիվանդությունների վերահսկման կենտրոնի կամ ԴԱՎ-ի բուժման գծով մասնագիտացած որեւէ այլ կենտրոնի հետ՝ անկախ եւ երկարաժամկետ փորձարկումներ կատարելու եւ իրենց հայտնաբերած դեղամիջոցը ստուգելու համար:

Մյուս կողմից, այդ հարցում բոլոր հետագա հայտարարությունները պետք է անի առողջապահության եւ ոչ թե անվտանգության նախարարը: Միաժամանակ, անհրաժեշտ է ամբողջ աշխարհում ԴԱՎ-ով հիվանդներին հասկացնել, որ չշտապեն Հայաստան՝ հրաշք դեղամիջոցից օգտվելու համար: Հայկական դեսպանատներն ու հյուպատոսարաններն ի վիճակի չեն այցելուներին մերժելու վիզաներ կամ նույնիսկ ստուգելու, թե ով է վիրուսակիր, ով՝ ոչ:

Գիտական երկարատեւ եւ խստագույն փորձերից հետո միայն, եթե պարզվի, որ իրոք հայերը գտել են ԴԱՎ-ի դեղամիջոցը, կարելի կլինի ասել, որ մարդկության մեծագույն նվաճումներից մեկն է ձեռք բերվել: Եվ Հայաստանն այդ ժամանակ իրավամբ արժանի կլինի ստանալու ինչպես փառաբանություններ, այնպես էլ, հուսով ենք, դրամական պարգեւներ: Հակառակ դեպքում, եթե պարզվի, որ այս հայտարարությունները դատարկաբանություններ են, Հայաստանը միայն ծիծաղի առարկա կդառնա ամբողջ աշխարհում:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ
Լոս Անջելես

digitised by A.R.A.R.@

ՎԻՃԱՀԱՐՈՒՅՑ

Հայրական տունը պետք է դառնա տուն-թանգարան

Բաց նամակ Վարդգես Պետրոսյանի որդուն՝ Սեւակին

Սիրելի Սեւակ,

Դու արդեն մի քանի տարի ապրում ես հեռավոր Լոս Անջելեսում։ Բայց դու գիտես, թե ինչ է կատարվում Աշտարակում քո հայրական տան ճակատագրի հետ, հորից մեկ քո մեծ քրոջ Արմինեի մոր եւ քո հարազատ մոր միջեւ։ Ամեն ինչ պարզ է, բնության, ինչպես նաեւ բոլոր ժամանակների պետությունների օրենքներով հայրական տունը պատկանում է ժառանգներին։

Դու պետք է հպարտանաս, որ եղել ես զավակը ճանաչված գրողի, հրապարակախոսի, հասարակական գործչի՝ Վարդգես Պետրոսյանի։ Որդիական քո քայլերը արդեն արել ես, քո զավակներին անվանակոչելով Վարդգես եւ Համազասպ, քո հոր եւ պապի անուններով, մի բան, որն անկեղծորեն ուրախացնում է բոլորիս։ Դու գիտես նաեւ, որ քո հայրը 1990 թվականից իր ժամանակի մեծ մասն անց էր կացնում Աշտարակում, իր ընկերների, բարեկամների շրջանում։ Մեր հիմնական հավաքատեղին գեղանկարիչ Խորենյանի պատկերասրահն էր, Վահան եւ Անահիտ ամուսինների հյուրընկալ օջախում։ Մեր բազում հանդիպումների ընթացքում նա հաճախակի էր կրկնում. «Ցանկալի կլիներ, որ ինձանից հետո իմ տունը դառնար տուն-թանգարան»։ Ում մտքով կանցներ կանխազգալու նրա ողբերգական մահը... կատարվեց անպատմելին։ Ցավալի է սակայն, որ վերջին երկու տարվա ընթացքում քո մայրը եւ քո մեծ քրոջ մայրը դատարանի դռներում մրցավազքի մեջ են, թե ով շատ բաժին ձեռք կբերի Աշտարակի առանձնատնից, չնայած ժամանակին երկուսով էլ ապահովված են եղել բնակարաններով։

Դատական այս խաղը պատիվ չի բերում ողբերգաբար զոհված Վարդգես Պետրոսյանին, մեզ բոլորիս, անձամբ քեզ՝ որդուն, քո մորը, քույրերին։ Դրանով մենք նորից ենք սպանում մեզ այնքան թանկ մեր հարազատին, ստվեր գցելով նրա հեղինակությանը, քանզի նա մեծ անհատականություն էր։

Երկու եւ կես տարի առաջ Երեւանի Մյասնիկյանի շրջանի ժող. դատարանը լսելով հարցը, վճիռ է կայացնում տունը հատկացնել չորս հավասար մասերի՝ քեզ, մորդ, երկու քույրերիդ։ Այն հաստատվել է Հանրապետության գերագույն դատարանի կողմից։

Կարծում եմ՝ միակ ճիշտ որոշումը կա։ Սակայն դուք համաձայն չլինելով այդ որոշմանը, նորից եք դիմել դատարան, պահանջելով, որ քո մեծ քրոջը հատկացվի ոչ թե քառորդ, այլ մեկ ութերորդ մասը։ Եվ ահա անցած տարվա սեպտեմբերից առ այսօր Աշտարակի դատարանը ընդհատումներով շարունակում է դատավարությունը, մարդկանց մեջ միայն զայրույթ առաջացնելով։

Դատարան են գալիս տարբեր տարիքի եւ մասնագիտության տեր մարդիկ, որոնք գոչում են. «Թողեք հանգիստ այդ մարդուն, մի բզկտեք առանց այն էլ բզկտված նրա մարմինը, ինչ են ուզում նրա նախկին կանայք, որտեղ էիք դուք, ժամանակին տեր կանգնեիք ձեր ամուսնուն։ Շատերին հայտնի է, որ նա անձնական կյանքում դժբախտ է եղել, հենց միայն այն հանգամանքը, որ երկու անգամ ամուսնալուծվել է, ինքնին ողբերգություն է ճանաչված մարդու համար», եւ նման բաներ։

Մարդկանց մոտ կա այն միտումը, որ իբր դուք ձեր ընտանիքով ցանկանում եք վաճառել այդ տունը եւ հաստատվել Ամերիկայում։ Ես չգիտեմ, թե որքանով է ճիշտ, սակայն լինելու դեպքում, դա նշանակում է փոշու վերածել գրողի ցանկությունն ու հիշատակը։ Աշտարակ կոչվող մեր զողտրիկ քաղաքը դեռեւս Նաիրյան երկրի, ուրարտահայերի ժամանակներից իր հաստատուն տեղն ունի Հայաստան աշխարհի քարտեզի վրա՝ իր բնատուր գեղեցկությամբ։

Այս հողն ու ջուրը հայրենասիրության, գրականության, գիտության, մշակույթի շատ մեծություններ է ծնել՝ երջանկահիշատակ Մեծն Ներսես Աշտարակեցուց մինչեւ ժամանակակից ականավոր բանաստեղծ Գեւորգ Էմինը։ Քո հայրը միշտ այդ մեծերի շարքում է։ Աշտարակը պատմական հուշարձանների եւ թանգարանների հարուստ ավանդույթների քաղաք է։ Ներկայումս գործում են Պ. Պռոշյանի, Ն. Սիսակյանի, Գր. Ղափանցյանի թանգարանները, առաջիկայում տեղ են գտնելու Ն. Աշտարակեցու, Ս. Շահազիզի, Գ. Էմինի թանգարանները։

Դատավարության ընթացքում Աշտարակի քաղաքապետ Կարեն Գեւորգյանը գրավոր միջնորդություն է ուղարկել դատարան, որ զավակների միասնական համաձայնությամբ վճիռ կայացվի առանձնատունը քաղաքապետարանի ենթակայությանը հանձնելու, մի պայմանով միայն, որով պարտավորվում է, որպես Վարդգես Պետրոսյանի տուն-թանգարանի անմիջապես ստանձնելու տնօրենի եւ համապատասխան հաստիքների, ինչպես նաեւ շենքը տիպային տուն-թանգարանի վերածելու բոլոր տեսակի ծախսերը։

Եվ եթե զավակները կցանկանան աշխատելու այդ թանգարանում, նրանց եւս բնակարան կհատկացվի։ Քաղաքապետի այդ մտահղացումը միայն ողջունելի է։

Ի պատիվ դատարանի, պետք է ասել, որ եզրեր է փնտրում, որպեսզի կողմերի փոխզիջման շնորհիվ հասնի ընդհանուր նպատակին։ Ինչ խոսք, լավ ցանկություն է։ Վերն արդեն ասվեց, որ հինգերորդ ամիսն է, դատը անընդհատ հետաձգվում է, որովհետեւ կողմերը ոչինչ չասող նոր փաստեր, նոր տեղեկանքներ ու միջնորդություններ են ներկայացնում։

Եվ դեռ ով գիտե, թե ինչքան կտեւի այս քաշքշուկը։

Սակայն այս հարցում ոչ մի դատարան, նույնիսկ ոչ մի պետություն չեն կարող անել այն, ինչ որ կանեք դուք, ձեր հոր զավակները։

Թանգարանի ստեղծումը կախված է ձեզանից։ Քո մեծ քույրը Արմինեն, սիրով տալիս է իր համաձայնությունը իրեն պատկանող քառորդ մասը հատկացնելու թանգարանին։ Կարծում եմ, որ դու եւ քո Լիլիթ քույրը նույնպես կտաք Ձեր համաձայնությունը։ Ես դիմում եմ նաեւ քո մորը՝ տիկին Սոնային, իմ վաղեմի բարեկամին։

Սիրելի Սեւակ, քեզ քաջ հայտնի է, որ մանկության տարիներից մոտ կես դար ես եղել եմ քո հոր ընկերը եւ ներկայումս ինձ իրավունք եմ վերապահում, հորեղբոր իրավունքով, մեծ բանաստեղծի խոսքով՝ պահանջելու չափ խնդրում, խնդրելու չափ պահանջում՝ տվեք ձեր համաձայնությունը, դա ոչ միայն իմ, այլեւ քո հոր հիշատակը հարգող բազմահազար երկրպագուների եւ ընթերցողների ցանկությունն է։

Վարդգես Պետրոսյանի տուն-թանգարանը իր ծննդավայրում մի գեղեցիկ հուշարձան կդառնա գալիք սերունդների համար։

Դու քաջ գիտես, որ Հայաստանն է մեր հայրենիքը։

Հարգանքներով՝
ԿԱՐՈ ՉԱԼԱՔՅԱՆ
Աշտարակ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Դպրոցում կոնֆլիկտը շարունակվում է

Կրթության եւ գիտության փոխնախարար Միդա Թովմասյանի էնտուզիազմով ալեցուն խմբագրություն-նամակից ինձ հայտնի դարձավ, որ Ամանորի նախօրյակին՝ դեկտեմբերի 17-ին, «հերքվել են» իմ... հինգ ամիս ու կես առաջ՝ հուլիսի 6-ին, Ար հեռուստատեսությամբ եւ օգոստոսի 21-ին «Ազգում» քննադատությունները։

«Ազգը», ինչ խոսք, կատարել է օրենքի պահանջը՝ պատասխանի իրավունքով ձայն է տվել նաեւ «մյուս կողմին» (չնայած հարկ էր նաեւ ստուգել գրածի ճշմարտացիությունը)։ «Մյուս կողմինը» չակերտներում հայտնվելու միակ պատճառն այն է, որ իրական «մյուս կողմը» Երեւանի թիվ 50 դպրոցի տնօրեն Գուրգեն Վիրաբյանն է՝ իմ քննադատական հրապարակումների ու ելույթների հերոսը (եւ ոչ թե 52 անդեմ ստորագրությունները)։ Բայց նա չկա 52 ստորագրությունների արանքում, հուսալիորեն պատսպարվել է ուսուցիչների մեջքի հետեւում։

Ի դեպ, արժեր ընթերցողներին տեղեկացնել, թե հանիրավի արատավորվածի կեցվածք ընդունած դպրոցի տնօրենին ո՞վ կարողացավ հինգ երկար ու ձիգ ամիսների ընթացքում գլուխ գցել, որ ինքը... վիրավորված է։ Ի՞նչ պատահեց անցած հինգ ամիսների ընթացքում, պատվասիրության ի՞նչ զարթոնք ապրեց նա...

Հերքում-նամակը զարդարվում է «ընդամենը» 52 ստորագրություններով։ Բայց 52-ը միայն ստորագրել են։ Իսկ նամակի տերը դպրոցի տնօրեն Գուրգեն Վիրաբյանն է։ Ավելի ճիշտ, գրել են Գուրգեն Վիրաբյանի պատրոնները. դրա ապացույցն են՝ «հերքման» ռայկոմ-ցեկային ապարատային բրծված ոճը, բովանդակությունը եւ ձեւը (հերքել ոչ թե գրածը, այլ... գրողին), ինչպես նաեւ շարադրանքի գրագիտության անհամեմատ բարձր մակարդակը (ի տարբերություն նախկին գրածների, երբ կեսէջանոց գրություններում տեղ գտած մի փոքր քերականական, ոճաբանական եւ տրամաբանական սխալների համար դպրոցի տնօրեն Գուրգեն Վիրաբյանն արժանացել է արժանի գնահատականի՝ երկուս)։

Քանի որ «պատասխան-հերքումը» ակնհայտորեն դուրս է ժայթքել իր շրջանակներից եւ վիրավորանքներ հասցնելուց բացի ինձ բազմաթիվ մեղադրանքներ ներկայացրել, բնական է, ես՝ որպես հանիրավի ամբաստանված անձ, իրավունք եմ ձեռք բերել պատասխանելու ամբաստանագրին։

Նախապես հայտնենք, որ տնօրեն Գուրգեն Վիրաբյանի ապօրինությունների մասին «Ազգը» տպագրել է 100-տոկոսանոց ճշմարտություն։

Ինչպես երեւում է «հերքման» տեքստից, իմ հրապարակումներում վկայակոչված եւ ոչ մի փաստ չի հերքվել կոնկրետ ապացույցով, փաստարկով, այլ անառարկայական ժխտվել է՝ արեւն արեւ չէ, լուսինը՝ լուսին չէ։ Եվ վերջ։

Ես գրել էի՝ «Մինչեւ Գուրգեն Վիրաբյանի տնօրեն դառնալը թիվ 50 դպրոցը «կորած-մոլորած» դպրոց է եղել գործադիր, դասական-քննչական մարմինների համար։ Վիրաբյանն ընդամենը երկու տարում ջախջախեց անտարբերության իներցիան՝ արհմիութենական, դատաքննչական, կրթության... մարմիններն իրենց մշտական ուշադրությունը գրանցեցին դպրոցում»։

«Հերքման» մեջ չխնայելով իրենց, դիմել են... խարակիրիի՝ հերքելու փոխարեն հաստատել են գրածս՝ «մոռանալով» նշել, որ բողոքները եղել են հիմնավոր եւ ստուգողներն արձանագրել են դատախազությանը, ոստիկանությանը հետաքրքրող բազմաթիվ փաստեր։

«Հերքման» 6-րդ կետում առավել անխիղճ է «հերքվել» քննադատությունս՝ «Դպրոցում բազմաթիվ անգամ նշվում է, որ Վիրաբյանն ունի հովանավորողներ... ինչո՞ւ չի նշում նրանցից գեթ մեկի անունը»։ Ակնհայտ սուտ է. քննադատության մեջ հստակ գրված է ոչ միայն մեկի, այլեւ երկուսի եւ անունները, եւ ազգանունները, եւ պաշտոնները (տես քննադատության 5-րդ սյունակի վերեւից 1-ին եւ 2-րդ պարբերությունները)՝ «Գիտության եւ կրթության նախարարության միջնակարգ կրթության վարչության պետ Արա Ավետիսյանի», «ավագ գործընկերոջը հաջողությամբ նմանակող կրտսերը՝ քաղաքապետարանի կրթության վարչության պետ...»։

Թվարկենք «դիվանագիտական» իմունիտետից օգտվելու վիրաբյանական մի քանի փաստեր. մյուս փոխտնօրեն Իշխան Մանուկյանին աշխատանքից ապօրինի ազատել է։ Արհմիութենական միջամտության շնորհիվ է նա մի քանի ամիս անց վերականգնվել։ Հարկադիր պարապուրդի համար Վիրաբյանից ո՞վ գանձեց այդ գումարները, աշխատողի նկատմամբ կամայական վերաբերմունքի համար ո՞վ պատժեց։ Ոչ ոք։ Նույնը եւ Վարսենիկ Հակոբյանի դեպքում։ Դարձյալ՝ ոչ ոք։ Դատարանը մասնավոր որոշում կայացրեց՝ «թիվ 50 դպրոցում իրավիճակը կարող է ավելի շիկանալ եւ դառնալ պայթյունավտանգ»։ Ո՞վ քննարկեց։ Ոչ ոք։ Ի՞նչը փոխվեց այդ որոշումից հետո, գուցե դատավոր Միդա Դավթյանը չափազանցրե՞լ էր կա՞մ հազո՞րդ տվել երեւակայությանը։ Ոչ, առ այսօր դատից հետո էլ կոնֆլիկտը շարունակվում է... Շենգավիթի դատարանը, ներքին գործերի բաժինը, քննչական բաժինը ծանրաբեռնված են դպրոցի տնօրեն Գուրգեն Վիրաբյանի ծառայողական ձեռագրի վերծանմամբ։ Հիմա էլ քննչական մարմինը քննարկման է ներկայացրել դպրոցի տնօրենի ապօրինությունների մասին միջնորդագիր։ Դա՞ էլ կարժանանա նախկինների բախտին... Օգտվելով հովանավորությունից Վիրաբյանը երկրորդ անգամ ապօրինի ազատեց Վարսենիկ Հակոբյանին... Դարձյա՞լ անպատիժ է մնալու։

«Հերքման» 10-րդ կետը նույն բարեխղճությամբ «հերքել» է նաեւ իմ մեկ այլ հավաստիացում՝ «երեքամսյա քաշքշուկից հետո որեւէ պաշտպանություն չգտնելով քաղաքապետարանում, մայիսի 22-ին վերականգնվել է ժողդատարանի վճռով», «անմեղ ուսուցչուհու երեքամսյա հրապարակային եւ կոլեկտիվ էկզեկուցիայի հեղինակները...»։

Գրածս հերքել են՝ «ոչ թե երեք ամիս, այլ մեկ ամիս»։ Հերքման տեքստում թվաբանական սխալն ապացույց է այն բանի, որ «հերքումը» չի գրել Գուրգեն Վիրաբյանը։ Քանզի նա մաթեմատիկայի դասատու է եւ թվաբանական պարզագույն գումարում-հանում, ենթադրվում է, որ կկարողանար կատարել՝ 5-ից (մայիս ամիս, երբ վճիռ կայացվեց) հանած 2 (փետրվար ամիս, երբ Վիրաբյանը ձեռք բերեց փոխտնօրենին աշխատանքից ազատելու մասին տեղկոմի համաձայնությունը) հավասար է... երեքի։

«Հերքման» 12-րդ կետ. «Դատարանի որոշման մեջ չի նշված չկայացած փոխտնօրենի մեկամսյա աշխատավարձն ումից է գանձվելու, այնպես որ, խոսել «պետությանը վնաս հասցնելու մասին» առնվազն անբարոյականություն է իրավաբանական առումով»։

Իրոք, անբարոյականություն է եւ այն էլ ոչ միայն իրավաբանական, այլեւ շատ սովորական, կենցաղային առումով։ Բայց՝ նման հերքումը, որը ներծծված է ակնհայտ ստով, հայհոյանքներով... Ճիշտ է, վճռի մեջ նշված չէ (եւ չպետք է նշվեր), թե ումից է գանձվելու պետությանը հասցված վնասը։ Բայց այդ օրենքի մասին քաջ գիտեին եւ Շենգավիթի տարածքի դատախազ (արդեն նախկին) Սամվել Մնացականյանը եւ կրթության վարչության պետ Սիլվա Խրիմյանը։ Ընդունենք, որ չգիտեին։ Քննադատությունից հետո՞ էլ ուշքի չեկան... ու հակընդդեմ հայց չներկայացրին։

«Հերքման» 14-րդ կետում նշված է. «Ֆինանսների նախարարության ստուգող հանձնաժողովի կողմից դպրոցում ոչ մի չարաշահում կամ յուրացում չի հայտնաբերված»։ Սուտը, կեղծիքն էլ պետք է համեստ քող ունենան։ Ճիշտ է, ստուգման ակտում չկան «չարաշահում», «յուրացում» իրավաբանական որակումները (դա դատաքննչական մարմինների պրերոգատիվն է)։ Բայց կան հետեւյալ փաստերը, որոնք դարձել են քննչական մարմինների ուսումնասիրության առարկա։ Քննիչի հանձնարարությամբ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության վերահսկիչ-վերստուգիչը պարզել է մի շարք փաստեր, որոնց համար Վիրաբյանին տնօրենի պաշտոնից հեռացնելը կլիներ փոքրակախաղի շահած տոմս։ Մասնավորապես, 1998-ի ինը ամիսների ընթացքում թույլ է տվել 509300 դրամի էլեկտրաէներգիայի գերածախս (քննությունը կպարզի, թե դա ծախսվե՞լ է ապօրինի ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու ընթացքում), 1996-ի մայիսին ինքնագլուխ տարածք է հանձնել վարձակալության... առանց պայմանագիր կնքելու, իսկ 1997-ի փետրվարին՝ պայմանագրով (պայմանագիրը ոչ միայն չի գրանցվել անշարժ գույքի միասնական պետական կադաստրում, այլեւ ավելորդ է համարել Երեւանի քաղաքապետի թույլտվությունը, այս պայմանների մասին Վիրաբյանի հովանավորողները քաջ գիտեին, քանզի այլ դպրոցներում հիշատակված օրինախախտումներն անարձագանք չեն մնացել)։ Վերահսկիչ-վերստուգիչն արձանագրել է նաեւ, որ 1996-97 թթ. վարձավճարը փոխանցումով կամ կանխիկ (այսինքն՝ դպրոցի դրամարկղ) չի մուծվել (ո՞վ է ստացել այդ գումարը եւ տնօրինել... դպրոցի պահա՞կը...), 1998-ի փետրվարից վարձակալության հանձնված տարածքի մակերեսը պակաս է ցույց տվել եւ այլն։

Իսկ թե ի՞նչն է ինձ կապում ԱԺ պատգամավոր Հակոբ Հակոբյանի հետ, որն, ըստ Վիրաբյանի՝ փոխտնօրենի ազգականն է, խոստովանեմ՝ ինձ կապում է նույն կապը, ինչ որ տնօրեն Վիրաբյանին։ Եթե, իրոք, պատգամավորը փոխտնօրենի ազգականն է, ապա նա պետք է որ ոչ միայն թասիբի, այլեւ զուտ քաղաքական նպատակներով կրկնակի, տասնապատիկ, հարյուրապատիկ էնտուզիազմով նվիրվեր իր ազգականի նկատմամբ ծավալված ապօրինության ճահճի չորացմանը, որպեսզի իր ընտրողները չհիասթափվեն իրենից՝ եթե չի կարող պաշտպանել իր ազգականի շահերը, ոչ ազգական ընտրողների շահերն ինչպե՞ս կպաշտպանի։

Հարգանքներով՝
ԹՈՒՐՇԻՆ ՍԵՐՈԲՅԱՆ
«Օգոստոսի 23, ազգային դաշինք» իրավապաշտպան միության նախագահ

digitised by A.R.A.R.@

Ասիական խոշոր պետությունները անզիջում պայքար են ծավալել աշխարհամասում առաջատար դիրքեր գրավելու նպատակով: Հնդկաստանն ու Պակիստանն անցյալ տարի միջուկային մի շարք փորձարկումներով հաստատեցին միջուկային տերության իրենց կարգավիճակը: ՉԺՀ-ն ուժեղացրեց իր հրթիռա-

ուժերը կարող են իրենցից առաջ անցնել, ինչպես ժամանակին Ռոնալդ Ռեյգանի օրոք ԱՄՆ-ը իր «աստղային պատերազմների» ծրագրով առաջ անցավ ԽՍՀՄ-ից:

Ներկայումս Չինաստանն ունի երկու հաղթաթուղթ՝ Տայվանը եւ Հյուսիսային Կորեան: Մյուս գերտերությունների հետ վարվող բանակցություններում Չինաստանը կարողա-

Չինաստանը իր տրամադրության տակ ունի մեկ ուրիշ, շատ ավելի էական զենք: Դա նրա շուկան է, որը արեւմտյան ներդրողներից շատերի նախանձն է շարժում: Չինական շուկան հրապուրիչ է նույնիսկ այն պայմաններում, երբ ասիական ճգնաժամը ճարակել է նաեւ Չինաստանի տնտեսությունը, երբ այդ երկրի տնտեսական աճի հեռանկարա-

ՌԱԶՄԱՍՏՐԱՏԵԳԻԱԿԱՆ

Ասիա. Չինաստանը չի զիջի առաջնությունը

յին մարտկոցները Տայվանի դիմացի ափին, որին նա պարբերաբար հիշեցնում է մայր հայրենիքին վերամիավորվելու անհրաժեշտությունը: Ճապոնիայի խորհրդարանը պատրաստվում է ԱՄՆ-ի խնդրանքով քննարկել մի շարք օրինագծեր, որոնք երկրի ինքնապաշտպանության ուժերին թույլ կտային տարածաշրջանում ավելի մեծ ռազմական դեր խաղալ Միացյալ Նահանգների հետ համատեղ: Առայժմ խոսքը Ճապոնիայի լոկ նյութատեխնիկական օժանդակության մասին է: Բայց հետագայում իր ռազմանավերը սեփական տարածքային ջրերից դուրս բերելու շնորհիվ Ճապոնիան կկարողանա Ասիայում զգալիորեն ընդլայնել ազդեցությունը եւ կամաց-կամաց վերացնել երկրորդ աշխարհամարտից հետո իր նկատմամբ սահմանված արգելքները: Տնտեսական հսկա հանդիսացող Ճապոնիան չի ուզում անվերջ մնալ ռազմական թզուկ:

Վիթխարի Չինաստանը երկյուղներ ունի, թե ոմանց ջանքերով իրեն երկրորդ պլան մղելու ծրագրեր են մշակվում: Խոսքը մասնավորապես հակահրթիռային այն համակարգի մասին է, որը ընդգրկելու է միաժամանակ Ճապոնիան, Հարավային Կորեան եւ Տայվանը: Չինացիները երկյուղներ ունեն, որ այս ոլորտում

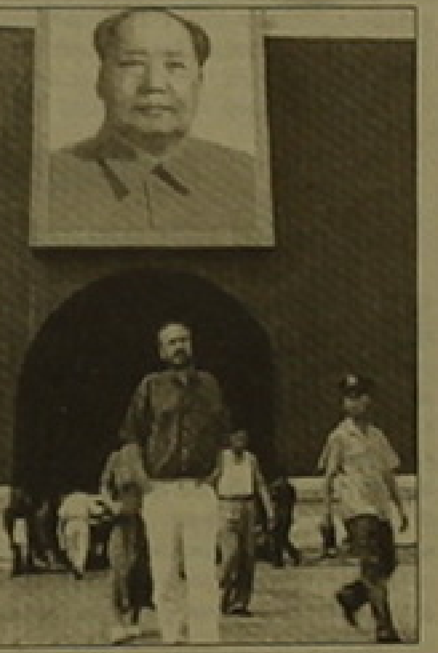

նում է օգտագործել ազգայնական Տայվանի դեմ ուղղված սպառնալիքները, ինչպես նաեւ Փենյանի վարչակարգի հետ իր կասկածելի գործակցությունը, մասնավորապես բալիստիկ հրթիռների բնագավառում: Բայց այդ հաղթաթղթերը պետք է օգտագործվեն մեծ զգուշությամբ, մանավանդ Հյուսիսային Կորեայի դեպքում, որը ասիական բռնատիրական կոմունիզմի վերջին միջնաբերդն է եւ ամեն պահի կարող է անվերահսկելի դառնալ:

յին ցուցանիշները կարող են նվազել, իսկ Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանը ՉԺՀ-ի անդամակցությանը վերաբերող բանակցությունները փակուղի են մտել: Այս ամենով հանդերձ, Չինաստանը պահպանում է իր վիթխարի ներուժը: Ուստի մեծ տերություններից ոչ մեկը չէր ուզենա, որ չին վարչապետ Ցզյու Ռոնցզիի նախաձեռնած բարեփոխումները ձախողվեն եւ սոցիալական անկայունություն հաստատվի Չինաստանում: Նույնիսկ ՉԺՀ-ի հանդեպ ընդդիմադիր դիրք բռնած տայվանցի ազգայնական ղեկավարները ջանում են ինչ թե շատ անքաղույց այնպես անել, որ ՉԺՀ-ի տնտեսությունը չապակայունանա, նշում է «Պուեն» հանդեսը: Չինաստանում տայվանցի գործարարների եւ ֆինանսիստների ներդրումները վիթխարի գումարներ են կազմում, եւ Չինաստանում բարեփոխականների անհաջողությունը կարող է հանգեցնել զինվորականների իշխանության հաստատման: Իսկ դա բնավ ձեռնտու չէ տայվանցիներին: Այս ամենը հիմք է տալիս պնդելու, որ ռազմավարական մեծ փոփոխությունների ներկա փուլում Չինաստանը երբեք չի համակերպվի Ասիայում երկրորդ պլանում հայտնվելու հեռանկարին:

Պ. Ք.

ՍԻԴՆԵՅ

Օլիմպիադան սպառնում է բրիտանական միապետությանը

Ընդունված կարգի համաձայն, օլիմպիական խաղերի հանդիսավոր բացումը կատարում է կազմակերպիչ երկրի պետության ղեկավարը: 1996 թ. Ատլանտայի օլիմպիադան էլ բացառություն չկազմեց: Ըստ այդմ, 2000 թ. Սիդնեյի օլիմպիադայի բացումը պետք է իրականացնի Ավստրալիայի պետության ղեկավարը: Բայց խնդիրն այն է, որ պետության ղեկավարը Մեծ Բրիտանիայի Էլիզաբեթ Բ թագուհին է:

Ավստրալիայի նախարարների խոր-

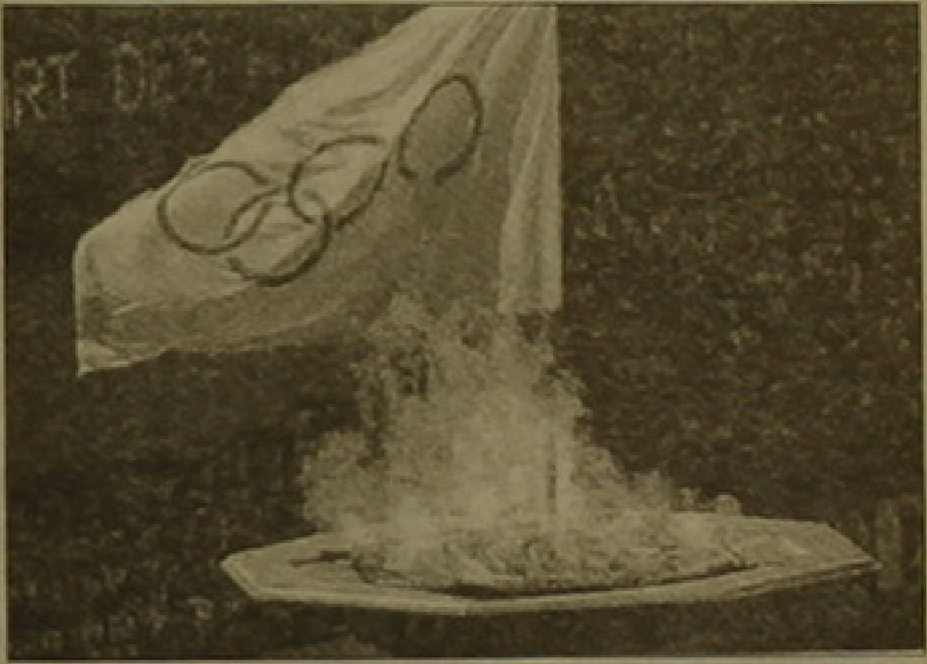

հուրդն օրերս փորձեց ելք գտնել եւ որոշեց, որ Սիդնեյի օլիմպիադայի բացումը պետք է հանձնարարվի երկրի վարչապետ Ջոն Հովարդին: Ըստ որում, որոշումը համաձայնեցված է Միջազգային օլիմպիական կոմիտեի (ՄՕԿ) հետ:

Բրիտանացիներն Ավստրալիայի այս քայլը գնահատեցին որպես իրենց թագուհու արժանապատվության նսեմացում: Մեծ Բրիտանիայի համայնքների պալատի պատգամավոր Ջերալդ Կաուֆմանը, որը միաժամանակ սպորտի ու մշակույթի խորհրդարանական կոմիտեի նախագահն է, հրապարակայնորեն ընդվզեց ավստրալացիների այդ որոշման դեմ: «Դա աննախադեպ քայլ կլիներ օլիմպիադաների պատմության մեջ, քանզի որեւէ երկրի վարչապետ չի կարող դիտվել իբրեւ պետության ղեկավար: Օլիմպիական խարտիայում նշված է, որ բացումը կատարում է պետության ղեկավարը», մասնավորապես հայտարարեց Կաուֆմանը:

Սակայն չեզոք Շվեյցարիան նստավայր դարձրած ՄՕԿ-ի ղեկավարությունը պատասխանեց, թե ինքը «հաշվի է առնում Ավստրալիայի կառավարության կարծիքը»:

Բրիտանական ընկերակցության կազմի մեջ մտնող բազմաթիվ ուրիշ պետությունների (այդ թվում Կանադայի) նման Ավստրալիան ինքնավար է իր կառավարական հաստատությունների հետ կապված հարցերում, բայց միաժամանակ ընդունում է բրիտանական միապետի գերիշխանությունը: Ավստրալիայի ղեկավարը վարչապետն է, որն ընտրվում է հանրաքվեով: Նա ժողովրդավարական կարգերի երաշխավորն է, եւ թերեւս սրանով է պայմանավորված Ավստրալիայի կառավարության որոշումը:

Ավստրալացիները մտադիր են ավելի հեռուն գնալ: «Էկիպ» թերթը հաղորդում է, որ նոյեմբերի 6-ին նրանք հանրաքվեի միջոցով իրենց կարծիքն են արտահայտելու այն առնչությամբ, թե արժե՞ արդյոք Անգլիայի թագուհուն «կես դրույքով» թողնել իր պաշտոնում, թե՞ հարկավոր է տեղում պետության ղեկավար գտնել:

Պ. Ք.

Միգրեն. Հին ճակատամարտի նոր փուլերը

Արդեն բավական ժամանակ է բժիշկները գլուխ են կոտրում միգրեն հիվանդության գաղտնիքի վրա, իսկ հիվանդները տառապում են սոսկալի գլխացավերից: Վիճակագրական տվյալների համաձայն, կանանց առնվազն 18 եւ տղամարդկանց 6 տոկոսը պարբերաբար տառապում են սուր գլխացավերից, որոնք գիտական աշխարհում հայտնի են միգրեն անվամբ: Հիվանդության գագաթնակետը գրանցվել է 30-40-ական թվերին: Միգրենի դեմ բժշկությունը, փաստորեն, անզոր է. որոշ հիվանդներ նույնիսկ 180 անուն դեղամիջոցներ օգտագործելուց հետո չեն ազատվում ցավից, որն իր մոտենալը «հայտնում է» լուսային բռնկումներով, որոնք սկսում են թրթռալ աչքերի առաջ եւ կարող են շարունակվել 3 օր:

Միայն Ամերիկայում միգրենով տառապում է մոտ 25 մլն մարդ, որոնց կեսը նույնիսկ չգիտի, թե ինչով է հիվանդ, մնացածներն էլ բուժվում են այս կամ այն հիվանդության դեմ, մեծ մասամբ՝ անօգուտ:

Սակայն բժիշկներին աստիճանաբար հաջողվում է հասկանալ, թե ի՞նչ է կատարվում գլխում, երբ մարդը տառապում է սոսկալի գլխացավերից: Դեղագործական խոշոր ֆիրմաները արտադրում են նոր դեղամիջոցներ, որոնք ներգործում են շատ ավելի արագ, ազդում են շատ ավելի ուժգին ցավերի դեպքում եւ ավելի քիչ անցանկալի կողմնակի հետեւանքներով: Փաստորեն փորձ է արվում գաղտնազերծել հիվանդությունը, որը 35 տարի առաջ բժիշկ Սեյմուր Դայմոնդն անվանում էր «ամենաքիչ հասկացված, ամենադժվար ախտորոշվող եւ չբուժվող հիվանդություն»:

Այսօր հայտնի է գլխացավի մոտ 21 տեսակ, յուրաքանչյուրն ունի ծագման ուրույն պատճառներ եւ «գործելաոճ»: Միգրենը սկսվում է գլխի մի կողմից: Սովորաբար անվանում են «անոթային» գլխացավ, երբ ուղեղը շրջապատող արյունատար անոթները ինչ-որ պատճառով լայնանում ու ճնշում են մոտակա նյարդերը:

Միգրենի դեպքում մարդը բթացածություն, թուլություն ու հոգնություն է զգում մարմնի մի կողմում, աչքերի առաջ բռնկվում ու հանգչում են լույսի փնջեր, խոսքը սկսում է աղավաղվել, եւ անձը միայն մի ցանկություն ունի՝ փակել դռներն ու պատուհանները, ծածկել վարագույրները, գլուխը թաղել բարձերի մեջ ու անզգայանալ:

Միգրենը կարող է սկսվել ամեն մի պահի, սակայն կանանց մոտ, որոնք հիվանդանում են տղամարդկանցից երեք անգամ ավելի, հաճախանում է հորմոնալ փոփոխությունների շրջանում: Հիվանդանում են նույնիսկ երկու տարեկան մանուկները: Որոշ հիվանդների թվում է, թե կերածն է պատճառը, գինին, պանիրը կամ շոկոլադը: Մնացածները ենթադրում են, թե գլուխը ցավում է չափից շատ աշխատանքի, սովի, հոգնության, քնի պակասի ու ավելցուկի պատճառով:

Սակայն չի հաջողվում պարզել, թե հենց դրանցից ի՞նչն է հիվանդության հանգեցնում: Բժիշկը ոչ մի քննությամբ կամ լաբորատոր անալիզով չի կարող համոզվել միգրենի առկայության մեջ: Երբեմն ընտանիքի բոլոր անդամներն են հիվանդ միգրենով, սակայն դեռեւս հայտնի չէ մի կոնկրետ գեն, որը կարող է հիվանդության ժառանգականության պատճառ դառնալ:

Բուժվելու համար բժիշկներն այսօր առաջարկում են իմիտրեքս կամ սումատրիպտան դեղամիջոցը, որը նեղացնում է արյունատար անոթները՝ փրկելով շրջակա նյարդերը ճնշումից: Մինչ այդ տարածվում էր «Նովարտիս» ֆիրմայի արտադրած «Միգրանալ» անունով հայտնի դեղամիջոցը, որը ծանր կողմնակի հետեւանքներ ուներ, մասնավորապես փորկապ, որի դեպքում դեղի օգտագործման դադարեցումը հանգեցնում է միգրենից ոչ պակաս սարսափելի գլխացավի:

Բժիշկ Ալան Ռապոպորտի կարծիքով նոր դեղամիջոցը՝ սումատրիպտանը «փոխեց պայ-

քարի ողջ հունը»: Դեղի 50 մլգր. օգտագործելուց 2 ժամ անց հիվանդների 61 տոկոսը ամբողջովին վերականգնվում, իսկ 31 տոկոսը ազատվում է ցավից: Մաշկային ներարկման դեպքում դեղը գործում է ավելի արագ ու արդյունավետ:

Դեղագործական խոշոր ֆիրմաները՝ «Զոմիգը», «Մաքսալթը», «Ամերջը» եւս աշխատում են այս դեղամիջոցի կատարելագործման վրա: Նոր թրիպտանները ավելի արդյունավետ են, նրանք ավելի արագ են հասնում ուղեղին եւ երկար են ներգործում (թրիպտաններն, ընդհանրապես, արագ են հեռանում մարմնից, եւ միգրենը կրկին վերադառնում է): Սակայն հիվանդները տարբեր են. նրանցից ոմանց թրիպտանները պարզապես չեն օգնում այս կամ այն պատճառով: Այս հիվանդներին մասնագետները փորձում են օգնել դեղամիջոցների արդյունավետ խառնուրդով:

Իսկ ի՞նչ ասել մանկական միգրենների մասին: Երեխաների հիվանդության ախտանշանները մասամբ տարբերվում են, այդ պատճառով ավելի դժվար է հայտնաբերվում եւ բուժվում: Ցավն ավելի կարճ է տեւում, մոտավորապես կես ժամ եւ զգացվում է գլխի հետեւի մասում: Նրանք զերզգայունանում են լույսի կամ ձայնի հանդեպ եւ ոչ երկուսի միաժամանակ, նրանք նաեւ ուժեղ ստամոքսացավեր են ունենում: Սակայն նորագույն դեղամիջոցները նրանց եւս փրկություն են խոստանում:

Մոտ 10 տարի առաջ մանկական միգրենն ուղղակի անտեսում էին, դեղամիջոցները, որոնք թույլատրում էին երեխաներին, համարյա չէին օգնում: Որոշ ծնողներ կարծում են, թե բուժման կարելի է հասնել երեխայի կերակրացանկում որոշակի բաներ կրճատելով, օրինակ, պանիրը եւ շոկոլադը: Իհարկե, սա զուրկ չի իրական հիմքից, չնայած բժիշկների մի մասը կարծում է, որ դա անտեղի է: Մանկական նյարդաբան Դեյվիդ Ռոթների համոզմամբ՝ հակամիգրենային սննդակարգը օգուտ չի տալիս եւ հաճախ արգելում է բաներ, որ երեխան սիրում է ուտել:

Ավելի արդյունավետ կարող է լինել բուժումը նորագույն դեղամիջոցներով, որոնք երեխաներին կարող են հասցնել լիակատար բուժման: Ճիշտ է, կառավարությունը սպասում է փորձարկումների լիակատար ավարտին, որպեսզի թույլատրի իմիտրեքսի եւ զոմիգի օգտագործումը երեխաների կողմից, սակայն համոզվածություն կա, որ դրանք արդյունավետ կլինեն: Արդեն հիմա, փորձարկումների շրջանակներում որոշ երեխաներ սկսում են օգտագործել թրիպտաններ:

«Նյուզուիք»

Պատրաստեց Ռ. ԱԶՐՉՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Կան երախտավորներ, որոնք իրենց մահից հետո են ներկայանում հասարակայնությանը: Երբեմն նրանք իրենց հեռատեսությամբ, կյանքի ճանաչողությամբ եւ անաչառությամբ արգելաձող են կանգնեցնում պատմական բիրտ իրողության եւ իրենց իսկ ճանապարհին: Նման պայծառ անհատականություններից էր Սիմոն Սիմոնյանը, որին էլ նվիրված է Սասուն Գրիգորյանի «Բազմաստղանդ երախտավորը» մենագրությունը: Գիրքը ընթերցողի սեղանին է դրել Մեծ եղեռնի եւ հայոց ազատամարտի «Ուխտասուն» թանգարան-ինստիտուտի հրատարակչությունը: Համառոտ ծանոթագրությունում ասված է. «Առաջին ամփոփ բանասիրական աշխատությունն է թե մայր հայրենիքում եւ թե սփյուռքում նվիրված սփյուռքահայ տաղանդավոր արձակագիր, դրամատուրգ, պատմաբան, մատենագետ, «Սեւան» հրատարակչատան եւ «Սփիւռք» շաբաթաթերթի հիմնադիր, Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման եւ Հայ դատի ուխտապաշտպան Սիմոն Սիմոնյանին: Գրքում օգտագործված են փաստագրական հարուստ նյութեր, տրված է «Սեւան» հրատարակչատան լույս ընծայած գրքերի ցանկը: Լույս է տեսնում գրողի ծննդյան 85-ամյակի առթիվ...»:

Սիմոն Սիմոնյանին նվիրված գիրք

Ոչ միայն հայաստանյան սովորական ընթերցողները, այլեւ բազմաթիվ բանասերներ եւ մատենագետներ անտեղյակ են այս մեծ հայորդու բազմաբնույթ գործունեությանն ու ստեղծագործական ծանրակշիռ վաստակին:

Ս. Գրիգորյանի աշխատությունից իմանում ենք, որ Սիմոն Սիմոնյանն արմատներով սասունցի է: Ծնվել է 1914 թ. մարտի 24-ին Այնթապում: Կիլիկյան ջարդերի ժամանակ (1921 թ.) նրանց ընտանիքը բռնագաղթել է Սիրիա: Հալեպում Ս. Սիմոնյանը ստացել է միջնակարգ կրթություն: 1930-35 թթ. նա սովորել եւ ավարտել է Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության դպրեվանքի ճեմարանը եւ նվիրվել մանկավարժությանն ու դպրոցին: Ս. Սիմոնյանը 1935-46 թթ. Հալեպի Հայկազյան եւ Կրթասիրաց դպրոցներում դասավանդել է հայոց պատմություն, հայոց լեզու, հայ մատենագրություն, իսկ 1946-55 թթ. եղել է Մեծի տանն Կիլիկիո դպրեվանքի (Անթիլիաս) գրաբարի, հայ կրոնի, հայ ժողովրդի պատմության եւ մատենագիտության սիրված ուսուցիչներից մեկը: Աշխատել է Գ. Հովսեփյանց կաթողիկոսի հետ, խմբագրել է «Հասկ» եւ «Գիտական հասկ» հանդեսները, եղել «Մասյաց ծաղկաքաղ» գիտական խմբագիրը: Որպես հմուտ մանկավարժ եւ բազմակողմանի զարգացած մտավորական, Ս. Սիմոնյանը շուրջ 18 անուն դպրոցական դասագրքերի հեղինակ է կամ համահեղինակ: Մանկավարժությանը զուգընթաց զբաղվել է գիտահետազոտական եւ պատմաբանասիրական գործունեությամբ: Իր իսկ հիմնած (1954 թ.) «Սեւան» տպարանում (Բեյրութ) նա լույս է ընծայել «Արեւելահայ գրականություն», «Հայ հին մատենագրությունը որպես ենթահող արդի հայ գրականության», «Սեւան» ընդարձակ բառարանը, «Նորահայտ տաղասաց մը Ստեփանոս Դաշտեցի» եւ բազմաթիվ այլ արժեքավոր եւ ծանրակշիռ աշխատություններ արժանանալով սփյուռքահայ մամուլի եւ մտավորականության լուրջ գնահատանքին: Ցավոք սրտի, խորհրդային Հայաստանում Սիմոն Սիմոնյանն արգելված հեղինակ էր: Պատճառը, ինչպես շեշտել է Ս. Գրիգորյանը, այն էր, որ նա 1958 թ. իր իսկ հիմնադրած «Սփիւռք» շաբաթաթերթում պահանջում էր Ղարաբաղն ու Նախիջեւանը վերադարձնել իր իսկական տիրոջը՝ Հայաստանին: Այդ մասին նա նամակ-դիմում է հղել ոչ միայն ԽՍՀՄ-ի, այլեւ Ադրբեջանական ԽՍՀ-ի ղեկավարներին դեռ 1959, 1960 եւ 1966 թվականներին:

Թեեւ ողջ սփյուռքում Սիմոն Սիմոնյանը բացարձակ ընդունելի անհատականություն եւ հեղինակություն էր, բայց Հայաստանում նրա ոչ միայն գիտա-պատմական, այլեւ գրական վաստակը եղել է փակի տակ, եւ միայն եզակի անհատներ են ծանոթացել հանրային գրադարանի հատուկ ֆոնդերում, այն էլ հատուկ թույլտվությամբ: Հանրապետության ո՞ր գրադարանում, ո՞ր գրախանութում է երբեւէ երեւացել Սիմոն Սիմոնյանի «Կխնդրուի խաչածեւել» (1965 թ.) դրամատիկական, իր բնույթով եզակի առաջին գիրքը: Հայաստանյան ընթերցողը որտե՞ղ է կարդացել տաղանդավոր արձակագրի «Խմբապետ Ասլանին աղջիկը», «Սիփանայ քաջեր» (Ա եւ Բ գրքեր), «Լեռ եւ ճակատագիր», «Անժամանդրոս» ստեղծագործությունները: Վկայակոչելով Վ. Սարոյանի, Գ. Սահարու, Շիրազի, Շ. Շահնուրի, Հ. Սահյանի, Խ. Դաշտենցի կարծիքները սիմոնյանական արձակի մասին («Համաշխարհային գրական գոհարներ են»-Շիրազ: «Պատիվ կբերեն ամեն մի ազգային գրականության»-Սահյան), ցավ ես զգում, թե ինչպիսի հոգեւոր սննդից է զրկվել խորհրդահայ ընթերցողը Սիմոնյանի վաստակն արգելափակելու պատճառով:

«Բազմաստղանդ երախտավորը» գրքում Ս. Գրիգորյանն առանձին էջեր է հատկացրել ոչ միայն Ս. Սիմոնյանի արձակի վերլուծությանը, ծանոթացրել գրողի կյանքի կեռմաններին, այլեւ «Հուշատեղեկատու» բաժնում ներկայացրել է այն անտիպ ստեղծագործությունների ցանկը, հասորներ, որոնք պահվում են գրողի տանը (Բեյրութում): Գրքում հատուկ հիշատակվել են Սիմոնյանին նվիրված պատմաբանասիրական հոդվածները, նրան հղված գիտամշակութային եւ հոգեւոր երեւելի այրերի նամակներն ու ուղերձները, նրանց կարծիք-գնահատականները Ս. Սիմոնյան հայորդու պատմագիտական, գրական, հրատարակչական վաստակի մասին:

Ս. Սիմոնյանի հիմնած եւ մինչեւ 1975 թ. խմբագրած «Սփիւռք» շաբաթաթերթն իր համարձակության, շոշափած պատմա-հայրենասիրական, քաղաքական, գիտամշակութային մեկնություններով յուրօրինակ երեւույթ էր սփյուռքահայ մամուլի պատմության մեջ:

«Սիմոն Սիմոնյանը մեծանուն հայորդոց եւ յուրայիններու հետ՝ լուսանկարներում եւ նամակներում» խորագրի տակ զետեղված փաստագրությունն ինքնին վկայում է, թե ինչպիսի հեստողական, ջանասեր մոտեցում է ցուցաբերել Ս. Գրիգորյանն ուսումնասիրվող թեմային: Ավ. Իսահակյանի, Արշ. Չոպանյանի, Դ. Դեմիրճյանի, Վազգեն Ա կաթողիկոսի, Հ. Շիրազի, Գ. Սահարու, Պ. Սեւակի, Վ. Սարոյանի, Կ. Զարյանի, Հ. Սահյանի, ակադեմիկոս Է. Հասրաթյանի եւ այլ մեծանուն հայորդաց նամակները եւ համատեղ լուսանկարները գրքում զետեղելն էլ ավելի շոշափելի է հաղորդում աշխատությանը բորբոքելով ընթերցողի հետաքրքրասիրությունը Սիմոնյանի անձի, անհատականության եւ ստեղծագործությունների նկատմամբ:

Ս. Գրիգորյանի «Բազմաստղանդ երախտավորը» մենագրությունը անուրանալի ներդրում է նաեւ հայ մատենագրության պատմության մեջ, քանզի առաջին անգամ ներկայացվում է հրատարակչական այն ողջ հունձքը (շուրջ 600 անուն գիրք), որ կյանքի է կոչվել «Սեւան» գրահրատարակչատանը՝ Սիմոն Սիմոնյանի խմբագրմամբ եւ ինքնամոռաց աշխատասիրությամբ: Ս. Գրիգորյանն իր այս գրքում տվել է նաեւ Ս. Սիմոնյանի կյանքի եւ ստեղծագործության ռուսերեն ու անգլերեն համառոտագրությունները՝ առանց գիրքը ծանրաբեռնելու ավելորդ եւ անհարկի «գիտական» կեղծ մեջբերում-վերլուծումներով: Թեեւ իրենց որակով չեն փայլում գրքում զետեղված մի քանի տասնյակից ավելի լուսանկարները (մի մասը շատ է հին), բայց դրանք լրացնում են այն բացը, անմատչելի միջոց-խոսքը, որ չի հասցրել ընթերցողին հաղորդել գրքի հեղինակը:

1986 թ. մարտի 24-ին (այդ օրն էլ ծնվել էր) Բեյրութում վախճանված եւ այնտեղ թաղված մեծավաստակ երախտավորի կյանքն ու գործը սերունդներին պատմաբանասիրական լուրջ մեկնությամբ եւ փաստերով ներկայացնող Սասուն Գրիգորյանի «Բազմաստղանդ երախտավորը» գի՞րքը Սիմոն Սիմոնյանի հիշատակը հավերժացնող մի հուշակոթող է կառուցված ճաշակով եւ անկեղծ նվիրումով:

Ո՞ւր է, թե մեր բոլոր երախտավորներին նվիրված այսպիսի ամփոփ եւ փաստաշատ մենագրություն-հուշակոթողներ ունենայինք...

ՄԻՔԱՅԵԼ ՄԻՐԻՋԱՆՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ազգային պատկերասրահի ստուգումները Շահեն Խաչատրյանի պաշտոնանկության նպատակ չեն հետապնդում

Վերջին ժամանակներս բյուր մեկնաբանություններ են տարածվում, թե իբր Հայաստանի ազգային պատկերասրահում ստուգումներ են իրականացվել ճանաչված արվեստաբան, պատկերասրահի տնօրեն Շահեն Խաչատրյանի հետագա պաշտոնանկության նպատակով: Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի մամուլի ծառայությունը հայտնում է, որ հիշյալ ստուգումներն իրականացվել են պատկերասրահում պահվող արվեստի ստեղծագործությունների համշառման պատշաճ մակարդակի պահպանման եւ գրանցումներում առկա որոշ անճշտությունների ուսումնասիրման նպատակով: Մենք բարձր ենք գնահատում ճանաչված արվեստաբան, արվեստի վաստակավոր գործիչ, Խորենացու անվան մեդալակիր, ազգային պատկերասրահի տնօրեն, մեծարժեք գրքերի եւ մենագրությունների հեղինակ Շահեն Խաչատրյանի ավանդը մեր ազգային արժեքների պահպանության, Հայաստանի ազգային պատկերասրահի, հայ արվեստաբանության զարգացման գործում:

ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ՄԱՄԼՈ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Կանցկացվի «Տարվա լավագույն ուսուցիչը» մրցույթ

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի քաղաքապետարանի կրթության վարչությունը նախաձեռնում է հանրապետությունում անցկացնել «Տարվա լավագույն ուսուցիչը» մրցույթ: Այս մասին հայտնեց կրթության վարչության պետ Սիլվա Խրիմյանը, նշելով, որ մրցույթը անցկացվելու է մի քանի փուլով, որի արդյունքները կամփոփվեն հոկտեմբերին՝ Ուսուցչի օրը:

ԵՐԳԱՐՎԵՍՏ

«Մոմի լույսով ողողվածը»

Նրա երգեցողության ոճը շատ ինքնատիպ է, նրա կատարումները տարիներ շարունակ հուզել եւ հուզում են Հայաստանի ռադիոյով եւ հուզել ունկնդրին... Հիշողությանս մեջ դեռ թարմ են մեր երիտասարդության տարիները, երբ ապրում էինք Աջափնյակում եւ հարեւաններ էինք Մարի Գեղունի: Այդպես էին կոչում Մարի Պողպատյանին այն ժամանակ, որին ճանաչում էինք որպես հայրենադարձ երգչուհու: Ի հիշատակ մեր ծանոթության Մարին ինձ նվիրեց մի առանձնակի լուսանկար, ուր երիտասարդ երգչուհին մոմի լույսով ողողված ժպտում է խորհրդավոր ու հմայիչ: Նկարը մինչեւ այսօր էլ գեղեցիկ հիշողություններ է արթնացնում: Վաղուց էի ցանկանում այցելել նրան իր նոր բնակարանում եւ զրուցել:

– Սիրելի Մարի, եկեք մի փոքր վերհիշենք անցյալը: Ե՞րբ եկաք հայրենիք:

–1957 թ. սեպտեմբերին Բեյրութից ընտանիքով եկանք հայրենիք եւ բնակություն հաստատեցինք Երեւանում: Մշակույթի նախարարությունն ինձ ուղարկեց օպերա՝ Միհայել Թավրիզյանի մոտ: Երգեցի Մեսումենցի «Ծիծեռնակը»: Թավրիզյանը լսելով իմ կատարումը, հուզվեց, եւ աչքերն արցունքոտվեցին: Նա ինձ որակավորեց որպես կամերային երգչուհու եւ ասաց, որ այդ ոճում ես հաջողություններ կունենամ:

Առաջին համերգս տեղի ունեցավ ֆիլհարմոնիկի փոքր դահլիճում: Տաթեւիկ Սազանդարյանը, որը ներկա էր համերգին, իր դրական կարծիքը հայտնեց «Ավանգարդ» թերթում:

– Հավանաբար այստեղից էլ սկիզբ առան հետագա հաջողությունները...

– Այո, ափսոս, որ երեք տարի տեւեց համերգներով հանդես գալս, որովհետեւ ջահել մայր կորցրեցի, իսկ հետո հորս, եւ երգում էի միայն Էջմիածնի Մայր տաճարում, որտեղ էլ մինչեւ այսօր երգում եմ:

– Անցած տարիները ես շատ լավ եմ հիշում, աչքիս առջեւ է Ձեր հյուրընկալ ընտանիքը՝ բարեհամբույր քույրերը՝ Արաքսյան, որին կրճատ Ալիսա էինք կոչում, գեղեցկուհի Տիգրանուհին եւ Ձեր եղբայրը՝ Հակոբը, որը հետագայում իրեն հիմնովին նվիրեց Հայ առաքելական եկեղեցուն եւ այժմ էլ մեր սիրելի սրբազանն է՝ Ներսես արքեպիսկոպոս Պողպատյանը: Մարի, Ձեր հետագա գործունեությունը շարունակվեց Հայաստանի ակադեմիական երգչախմբում եւ մի խոսքով, Էջմիածնի Մայր տաճարի երգչախմբից բացի, մենք այստեղ էլ դարձանք գործընկերներ:

– Այո, հինգ տարի աշխատեցի երգչախմբում, մենք մեներգչուհիներ էինք Հովհաննես Չեքիջյանի ղեկավարությամբ, ապա Արամ Տեր-Հովհաննիսյանի անվան երգչախմբում մեներգեցի: Միաժամանակ ձայնագրվում էի ռադիոյում, հեռուստատեսությամբ կենդանի համերգներ էի տալիս: Իմ ծրագրում ընդգրկված են արեւմտահայ կոմպոզիտորների երգերը՝ Մեսումենց, Ալեմշահ, Կանաչյան, Օհան Դուրյան, Կոմիտաս, Եկմալյան եւ միջնադարյան տաղեր:

– Դուք հավանաբար շատ եղել եք արտասահմանում...

– Ժնեւում ամեն կիրակի երգում էի եկեղեցում եւ համերգներ էի տալիս տեղի հայկական համայնքի համար: Տեղի ռադիոյի խնդրանքով ձայնագրվեցի ռադիոյում, ունեցա ձայնապնակ: Այնուհետեւ մի քանի անգամ եղել եմ Լոնդոնում, Գերմանիայում, Փարիզում, այս երկրներում մշտապես երգել եմ տեղի հայ եկեղեցիներում:

– Մարի, շատերն են համախակի հարց տալիս, թե ինչ ազգակցական կապ կա Ձեր եւ նորոգ հանգուցյալ Անախս Պողպատյանի միջեւ:

– Անախսը Բեյրութում իմ աշակերտուհին է եղել, ես նրան խրախուսում էի եւ համոզում, որ իրեն մեծ ապագա է սպասվում: Իսկ հետո նա ամուսնացավ իմ հորեղբոր տղայի հետ եւ ազգանունն այդպես էլ մնաց Պողպատյան՝ իր առաջին ամուսնու ազգանվամբ:

– Ինչո՞վ է զբաղվում երգչուհի Մարի Պողպատյանը ներկայումս:

– Ներկայումս ժամանակս օգտագործում եմ նպատակային, նախ ձայներ եմ մշակել եւ մշակում եմ, ինչպես նաեւ եղբորս՝ Ներսես Վանականի բանաստեղծությունների հիման վրա ստեղծագործում եմ, երգեր եմ հորինում:

– Դա արդեն հաճելի նորություն է...

– Եվ երգիչ-երգչուհիներն իրենց ծրագրում կատարում են այս երգերը:

– Վերջերս ես էլ համերգային դահլիճում լսեցի մեր երգչուհիներից մեկին՝ Նորա Մելքումյանին, նա կատարեց «Երուսաղեմ» երգը եւ Տիրամորը նվիրված մեկ ուրիշ երգ: Ի դեպ, վերջերս Ներսես արքեպիսկոպոս Պողպատյանն արժանացել է Պետերբուրգի հումանիտար ակադեմիայի ակադեմիկոսի կոչման, շնորհավորում ենք նրան այդ առթիվ եւ ցանկանում նորանոր նվաճումներ իր աստվածաշեն ծրագրերն իրագործելիս:

ԵԼԵՆԱ ՇՈՒՇԱՆԻԿՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌ

ՇԱԲԱԹՕՐՅԱ Ազգ-ում

Փորձեք լուծել

եւ արժեքավոր մրցանակը Ձերն է

BRITISH EMBASSY, YEREVAN

COMMERCIAL OFFICER

Applications are invited for the post of Commercial officer at the British Embassy in Yerevan. The duties of the Commercial officer include:

- Recommending Armenian companies as suitable and effective representatives for British exporters.
- Providing precise and accurate information about the Armenian market to British companies and advising them on the most effective method of approaching the market.
- Identifying specific opportunities for exporters of British goods and services.

Candidates for this post should speak, and write, Armenian, English and Russian fluently. They should have a good knowledge of the local market and possess a wide range of contacts in business and government circles.

Applicants should be available for interview in the third week of April; the successful applicant should be available to start work around the beginning of May. Written applications, accompanied by CV, should be submitted in English by the closing date of 9 April to:

The Deputy Head of Mission (CO)
British Embassy
28 Charents street
Yerevan

Tel: 55 30 81

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

neo Center

Հասարակական կազմակերպությունների կենտրոնը սկսում է նոր՝ հանրային քաղաքականության քաղաքացիության ուսումնական ծրագիր: Ծրագիրը հատկապես նախատեսված է զարգացման միջին եւ բարձր մակարդակ ունեցող այն հասարակական կազմակերպությունների համար, որոնք շահագրգռված են զարգացնել քաղաքացիության իրենց հմտությունները ու կարողությունները:
Մանրամասներին ծանոթանալու, ինչպես նաեւ դիմումի ձեւ ստանալու համար դիմել ՀԿ կենտրոնի ուսուցման եւ խորհրդատվության բաժին:

Հասցեն՝ Սեւաստոպոլյան 23, հեռ. 27-42-66, 27-87-32:
Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետը ապրիլի 2-ի ժամը 13-ը:

ARMENPRESS

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ՍՐԱՀ

Արմենպրեսը կուսակցություններին, կազմակերպություններին միջոցառումներ անցկացնելու համար առաջարկում է իր

ՀԱՄԱՊԻՏԱՆԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ՍՐԱՀԸ,

որը հանդերձված է մամուլի ասուլիսների, հանդիպումների, որը կարող եք օգտվել շնորհանդեսների եւ այլնի անցկացման համար: Կարող եք օգտվել հարմարավետ դահլիճից, համակարգիչներից եւ միջազգային հեռախոսից, ֆաքսից, էլեկտրոնային փոստից եւ բարից:

Հասցեն՝ Իսահակյան 28, 1-ին հարկ:
Հեռ.՝ 526702
Ֆաքս՝ (3742) 151738, (8852) 525789

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ՎԱՃԱՌՔԻ ՄԱՍԻՆ

Համաձայն ՀՀ կառավարության 1999 թ. փետրվարի 19-ի N 78 որոշման, սեփականաշնորհման նախարարությունը մրցույթով վաճառքի է առաջարկում ՀՀ կառավարությանն առընթեր արխիվային գործի վարչության անավարտ շինարարության օբյեկտը:

Գտնվելու հասցեն-ք. Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 59գ
Շենքի եւ շինությունների համար նախատեսված տարածքը-450 քմ (30մx15մ)
Անավարտ շինարարության համար նախատեսված հողային տարածքը-0,05 հեկտար
Կատարված շինարարական աշխատանքների ժամանակահատվածը-1987-1990 թթ.
Իրականացված աշխատանքների հաշվեկշռային արժեքը-8,371,100 դրամ
Պատրաստվածության աստիճանը-30-40%
Նախնական նախագիծ-արխիվի համար նախատեսված 5-հարկանի՝ շենք

ՀՀ կառավարությանն առընթեր արխիվային գործի վարչության անավարտ շինարարության օբյեկտը գտնվում է Բաղրամյան եւ Այգեձոր փողոցների միջանկյալ տարածքում: Բաղրամյան փողոցի հետ կապված է հետիոտն, իսկ Այգեձորի հետ՝ ավտոմոբիլային ճանապարհով: Շենքի շինարարությունն իրականացվել է որակով, որի ընթացքում օգտագործվել են տեղական արտադրության շինանյութեր: Օբյեկտի նախագծային եւ շինարարական կազմակերպությունները տեղական շուկայում այժմ էլ շարունակում են իրենց գործունեությունը: Շենքի հիմքային, նկուղային եւ մինչեւ երրորդ հարկն ընկած բոլոր արտաքին շինարարական աշխատանքներն ավարտված են: Շենքը միջնապատեր չունի եւ այն կարելի է օգտագործել ցանկացած ձեւով: Շենքի տակ գտնվող տարածքից բացի տերիտորիան ընդգրկում է նաեւ կից տարածքը, որը դուրս է գալիս դեպի Այգեձոր փողոց: Հարեւանությամբ գտնվում են մի շարք բնակելի եւ վարչական շենքեր: Օբյեկտին կից կա նաեւ մեքենաների համար համապատասխան կայանատեղ:

1. Մրցույթի հաղթողին առաջադրվում են հետեւյալ պայմանները.
- մասնավորեցվող անավարտ շինարարության համար առաջարկվող գինը
- շինարարությունը սկսելու եւ ավարտելու ժամկետները

Հայտատուի ֆինանսական կարողությունները եւ համապատասխան գործարար փորձը կարող են ներգրավվել լրացուցիչ որակական չափանիշների մեջ:

2. Մրցութային առաջարկը պետք է ներառի հետեւյալ փաստաթղթերը.
- հայտ (ձեւը կարելի է ստանալ ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարությունում)
- գրավոր առաջարկ 1 կետում նշված մրցույթի հաղթողին որոշելու պայմանների վերաբերյալ
- մրցույթի նախավճարի կատարման խնդրությունը հաստատող վճարային փաստաթղթերի պատճենները
- իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող մասնակիցների գրանցման եւ հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները
- լիազորագիր մրցույթի մասնակից ընկերության (հաստատված այդ ընկերության կնիքով) կամ խաղաքցիների խմբի, անձի (հաստատված նոտարական կարգով) կողմից լիազորված անձի համար
- գործարար ծրագիր մասնավորեցվող օբյեկտի շինարարական աշխատանքներն ավարտելու համար նախատեսված ներդրումների եւ ժամկետների վերաբերյալ:

3. Մրցույթի նախավճարը 400,000 դրամ է, որը պետք է մուծվի հետեւյալ հաշվեհամարին՝ Հայխնայբանկ, գործառնությունների բաժին, դրամական հաշիվ # 1600040211450001: Մրցույթի հաղթողի նախավճարը կներառվի առաջարկվող գումարի մեջ՝ մնացած մասնակիցները ամբողջությամբ հետ կստանան իրենց երաշխիքային գումարները:
4. Հայտերի ներկայացման վերջին ժամկետը 1999 թ. ապրիլի 9-ն է, ժամը 14:30: Մրցութային առաջարկը պետք է ներկայացնել փակ ծրարով՝ Երեւան, Կառավարական տուն 2, ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարություն, ընդհանուր բաժին: Նույն օրը, ժամը 15:00-ին տեղի կունենա մրցույթը:
5. ՀՀ կառավարությանն առընթեր արխիվային գործի վարչության անավարտ շինարարության օբյեկտի վերաբերյալ լրացուցիչ նյութերը՝ ներառյալ անհրաժեշտ հայտային փաստաթղթերի ցուցակը, հայտերի ձեւերը եւ լրացուցիչ տեղեկություններ կարող եք ստանալ սեփականաշնորհման նախարարության մրցույթների բաժնում: Սեփականաշնորհման նախարարությունում մատչելի են նաեւ մրցութային եւ մասնավորեցման գործընթացի, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ: Այս նյութերի մի մասը կարելի է ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ **http://www.privatizationlink.com/.**
6. Այս հայտարարությունը գործում է միայն որպես լրացուցիչ տեղեկատվություն: Մրցույթի վերաբերյալ պաշտոնական հայտարարությունը, որը պարունակում է առաջարկի պաշտոնական պայմանները, արվել է 1999 թ. մարտի 4-ին «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկման մեջ:

Երեւան, Կառավարական տուն 2, մրցութային բաժին, 508 սենյակ,
Հեռախոս (3742) 520628, 527390, 569109, Ֆաքս (3742) 520628, 151054.
E-mail: tender@arminco.com
Աշխատանքային ժամերն են՝ 9-6 երկուշաբթի-ուրբաթ (Երեւան +4 GMT)

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մարտի 20-ին, ժամը 12.00-ին, մարզահամերգային համալիրի փոքր դահլիճում իր աշխատանքները կսկսի «Օրինաց երկիր» կուսակցության 2-րդ համագումարը:

Օրակարգում.

1. Կուսակցության նախընտրական ծրագրահենքի հիմնադրույթների եւ ընթացիկ հարցերի քննարկում:
2. ՀՀ ԱԺ-ի համամասնական եւ մեծամասնական ընտրակարգով «Օրինաց երկիր» կուսակցության պատգամավորության թեկնածուների առաջադրում:
3. Համագումարի որոշման նախագծի քննարկում:

Պատգամավորների գրանցումը կսկսվի ժամը 10.00-ին:
Լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների համար մուտքն ազատ է:

«ՕՐԻՆԱՑ ԵՐԿԻՐ» ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

19 մարտ

9.00 Հայլուր
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
11.15 Հենց այնպես
11.30 Գ/ֆ «Աղջանության առիթ»
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին («Միր»)
17.00 Հայլուր
17.20 «3-րդ ալիք» մանկական սրահ
18.00 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
19.00 Բժիշկ եւ հիվանդություն
19.20 Մայրաքաղաք
20.00 Հայլուր
20.30 1 լուր
20.45 Հեռուստախաղ
20.50 Պեմեր
21.25 3-րդ ալիք
22.15 Գ/ֆ «Սեր սիրտը»
00.00 Հայլուր

09.00 Տոմար
11.00 Գ/ֆ «Անման հազար օրով» (V մաս)
19.00 Մուլտեր
19.30 Սուրհանդակ
19.50 Ընտանեկան ֆիլմ. «Ոսկե գանգուրներ»
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Օլյայի օրագիրը
22.15 Կամ... կամ (կրկնություն)
23.05 Լուսնի հավասար կողմը
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Անդորր
00.05 Արթուր Էլբակյանի հեղինակային «Ուրբաթ գիշեր բոլորովին էլ ոչ ջունեմ» ծրագիրը (02.30 Սուրհանդակ)

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ուղեւորություն»
16.45 Հրաշալի ընկերակցություն
17.00 Ֆիլմ-հեքիաթ «Ոսկեկամ նավը»
18.00 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
19.00 Նորություններ
19.15 Ձենջյուն-շոու
19.45 Նվագիր, հարմոն սիրելի
20.15 Առողջություն
20.45 Հրաշքների դաշտ
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.50 Գ/ֆ «Սեւ կենդանիների գաղտնիքը»
00.30 Թեթեւ
00.45 Կանացի պատմություններ
01.15 Գ/ֆ «Ճները»

РТР

8.00-10.35 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորի շուրջերին
9.15 Հազար եւ մեկ օր
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 TV CLUB
10.50 Աղբանիներ փոստով
11.00 Սանտա Բարբարա
11.45 Երաժշտություն, երաժշտություն...
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.10 Լուրեր
12.30 Սերիալ «Կյանքի ճանապարհները»
13.30 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
14.30 Խաղում բազմոցի վրա
15.30 Սերիալ «Ճների աշխարհ»
16.20 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 Մուլտֆիլմեր «Հեքիաթ հին մար մկնիկի մասին», «Ոսկեկամ գաղտնիք»
17.25 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Սեզարակ
19.00 Մուլտֆիլմեր «Որտե՞ղ էր ճաշել ճնճղուկը»
19.05 Համբողաշխա եւ առողջություն
19.10 Սերիալ «Օմեգա» տարբերակը»
20.30 Վավերագրական ֆիլմ «Անդրեյ Տարկովսկի. հիշողություններ»
21.40 Մանրամասներ
21.55 «Քաղաքիկ»
22.30 Կինոյի ժամ. Գ/ֆ «Կրկնակի ծուղակ» (1, 2 սերիաներ)
00.55 Հերթապահ բաժանմունք

digitised by A.R.A.R.@

Intermotor Armenia JV-CJSC

General distributor for DAIMLERCHRYSLER in Armenia

ՀՐԱՎԻՐՎՈՒՄ ԵՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ

1. Վաճառքի գծով տնօրեններ
2. Վաճառող(ուհի)ներ ավտոմեքենաների, առեւտրի շարժական փոխադրամիջոցների, պահեստամասերի եւ ավտոմեքենաների աքսեսուարների գծով
3. Ընդհանուր հարաբերություններ՝ գովազդային, լրագրության ծրագրավորման մենեջեր եւ գրասենյակային աշխատողներ
4. Գործավար-քարտուղար(ուհի)ներ

Վերոհիշյալ աշխատատեղերի համար պահանջվում է.
- Հայերեն եւ անգլերեն լեզուների կատարյալ տիրապետում
- Գերմաներեն լեզվի իմացությունն առավելություն է
- Հաճելի արտաքին
- Համակարգչային գերազանց գիտելիքներ (Microsoft Office Programs)
- Համակարգչային ծրագրավորման իմացությունն առավելություն է
- Ինքնուրույն աշխատելու ծիրք
- Գործընկերների հետ համատեղ աշխատելու ծիրք

5. **Ավտոմեքենաների տեխնիկական գծով աշխատողներ.**
- տեխ. սպասարկման խորհրդատու
- արհեստանոցի վարպետ
- թափքի վերանորոգման մասնագետ
- ավտոմեքենաների ներկման մասնագետ
- ավտոմեքենաների վերանորոգման մասնագետ
- ավտոմեխանիկներ
- ավտոէլեկտրիկներ
- պահեստամասերի բաժնի վարիչ
- պահեստամասերի բաժնի վարիչի օգնականներ

Պահանջներ.
- Մերսեդես մեքենայի հետ աշխատելու փորձը մեծ առավելություն է
- Անգլերեն, գերմաներեն, ֆրանսերեն լեզուների եւ համակարգչի իմացությունը ցանկալի է:

Բոլոր հետաքրքրված անձանց, ովքեր բավարարում են վերոնշյալ պահանջները, խնդրում ենք ներկայացնել ինքնագիր (CV), դրան կցվող փաստաթղթեր եւ երկու լուսանկար: Հարցազրույցին ներկայանալու եւ մասնակցելու համար զանգահարել մեր գրասենյակ:

Հարցազրույցները շաբաթ 20.03.99, կիրակի 21.03.99 եւ երկուշաբթի 22.03.99 օրերին, միայն համաձայն նախապես պայմանավորվածության

JOB ANNOUNCEMENT

1. Sales Directors
2. Sale representatives for cars, commercial vehicles, spare parts & car accessories
3. Public relation, Advertising, Media planning manager & officers
4. Executive secretaries

All above mentioned positions require
- Excellent Armenian & English languages.
- German language is a plus.
- Presentable personality
- Excellent Computer Skills (Microsoft Office Programs)
- Programming skills is an advantage
- Autonomous and self-confident
- Has the ability to work in a team.

5. **Car Technicians**
- Service advisor
- Foreman
- Body repair expert
- Car paint expert
- Car repair expert
- Auto mechanics
- Auto electricians
- Spare parts manager
- Spare parts assistent

Requirements:
- Knowledge of Mercedes Car is a big advantage.
- English, German, French languages is a plus. Computer Skills is an addition.

Please bring your detailled CV & supporting documents with two photos.
Contact our office to fix the date of the appointments for participating in the interviews.

Interviews on Saturday 20.03.99, Sunday 21.03.99 and Monday 22.03.99 only by previous appointment

5 Hanrapetoutyan st., room 14, 15, 16, Yerevan, Republic of Armenia Tel: 58-32-78, 58-12-75, Fax: 56-51-79

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ՄԱՍԻՆ

Համաձայն ՀՀ կառավարության 1999 թ. փետրվարի 17-ի # 76 որոշման, Սեփականաշնորհման նախարարությունը մրցույթով վաճառքի է առաջարկում «Արմավիրի թռչնաբուծական» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 80 %:

- Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը-N83.120.00449
- Գրանցման հասցեն՝ 377769, Հայաստան, Արմավիրի մարզ, գյուղ Եղեգնուտ
- Գործունեության հիմնական ոլորտը՝ ձվի եւ թռչնի մսի արտադրություն
- Կանոնադրական հիմնադրամ-319,221,000 դրամ
- Ընդհանուր պարտքը՝ 23,350,000 դրամ
- Հողատարածքը-161 հեկտար
- Աշխատողների քանակը-176
- Հիմնական արտադրողական ակտիվները՝ ավելի քան 20 մեծ թռչնանոցներ (մասամբ սարքավորված), ինկուբացիոն սարքավորումներ, հացահատիկային էլեւատոր, մի քանի փոքր ավտոմեքենաներ

«Արմավիրի թռչնաբուծական ֆաբրիկա» ՓԲԸ-ն մեծ պոտենցիալով ձեռնարկություն է՝ Երեւանից 30 կմ հեռավորության վրա: Ձեռնարկությունը 1992 թ.-ից չի գործում: Թռչնաբուծարանը հիմնադրվել է 1980 թ. եւ տարիներ շարունակ եղել է ոլորտի առաջատարներից մեկը ձվի արտադրության բնագավառում եւ իր լավագույն տարիներին արտադրել է օրական 120.000 ձու: Ձեռնարկությունը լրիվ շրջանառությամբ արտադրություն է, բուծման, ինկուբացիոն եւ ճտերի բազմացման համար նախատեսված լրացուցիչ հարմարություններով: Գոյություն ունեցող սարքավորումները տարբեր տարիքի եւ մաշվածության աստիճան ունեն, կան մի քանի նոր սարքավորումներ, որոնք ճգնաժամից անմիջապես առաջ բերվել են Ռուսաստանից եւ երբեք չեն գործածվել: Հայկական շուկան բավականին հետաքրքրական է, մեկ ձվի միջին գինը ներկայումս 40-50 դրամ է եւ շուկայի պահանջարկը տարեկան մոտավորապես հասնում է 20 միլիոնի: Այժմ մոտավորապես տարեկան 5 միլիոն տեղական ձու է արտադրվում, իսկ մնացած 15 միլիոնը (75 %) ներմուծվում է: Տեղական արտադրության ձուն ավելի որակյալ է, թարմ եւ արդյունքում մի փոքր առավելություն ունի ներմուծվածի նկատմամբ: Ձեռնարկությունը 150,000 $ ներդրման կարիք ունի՝ գործունեությունը վերսկսելու եւ շրջանառու միջոցներ ձեռք բերելու համար (ճտեր, կեր եւ այլն):

1. Մրցույթի հաղթողին առաջադրվում են հետեւյալ պայմանները.
- մասնավորեցվող անավարտ շինարարության համար առաջարկվող գինը
- շինարարությունը սկսելու եւ ավարտելու ժամկետները

Հայտատուի ֆինանսական կարողությունները եւ համապատասխան գործարար փորձը կարող են ներգրավվել լրացուցիչ որակական չափանիշների մեջ:

2. Մրցութային առաջարկը պետք է ներառի հետեւյալ փաստաթղթերը.
- հայտ (ձեւը կարելի է ստանալ ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարությունում)
- գրավոր առաջարկ 1 կետում նշված մրցույթի հաղթողին որոշելու պայմանների վերաբերյալ
- մրցույթի նախավճարի կատարման իսկությունը հաստատող վճարային փաստաթղթերի պատճենները
- իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող մասնակիցների գրանցման եւ հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները
- լիազորագիր մրցույթի մասնակից ընկերության (հաստատված այդ ընկերության կնիքով) կամ քաղաքացիների խմբի, անձի (հաստատված նոտարական կարգով) կողմից լիազորված անձի համար
- գործարար ծրագիր մասնավորեցվող օբյեկտի շինարարական աշխատանքներն ավարտելու համար նախատեսված ներդրումների եւ ժամկետների վերաբերյալ:

3. Մրցույթի նախավճարը 15,961,000 դրամ է, որը պետք է մուծվի հետեւյալ հաշվեհամարին՝ Հայխնայբանկ, գործառնությունների բաժին, դրամական հաշիվ # 1600040211450001: Մրցույթի հաղթողի նախավճարը կներառվի առաջարկվող գումարի մեջ՝ մնացած մասնակիցները ամբողջությամբ հետ կստանան իրենց երաշխիքային գումարները:
4. Հայտերի ներկայացման վերջին ժամկետը 1999 թ. ապրիլի 9-ն է, ժամը 14:30: Մրցութային առաջարկը պետք է ներկայացնել փակ ծրարով՝ Երեւան, Կառավարական տուն 2, ՀՀ սեփականաշնորհման նախարարություն, ընդհանուր բաժին: Նույն օրը, ժամը 15:00-ին տեղի կունենա մրցույթը:
5. ՀՀ կառավարության առընթեր արխիվային գործի վարչության անավարտ շինարարության օբյեկտի վերաբերյալ լրացուցիչ նյութերը՝ ներառյալ անհրաժեշտ հայտային փաստաթղթերի ցուցակը, հայտերի ձեւերը եւ լրացուցիչ տեղեկություններ կարող եք ստանալ սեփականաշնորհման նախարարության մրցույթների բաժնում: Սեփականաշնորհման նախարարությունում մատչելի են նաեւ մրցութային եւ մասնավորեցման գործընթացի, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ: Այս նյութերի մի մասը կարելի է ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ http://www.privatizationlink.com/.
6. Այս հայտարարությունը գործում է միայն որպես լրացուցիչ տեղեկատվություն: Մրցույթի վերաբերյալ պաշտոնական հայտարարությունը, որը պարունակում է առաջարկի պաշտոնական պայմանները, արվել է 1999 թ. մարտի 4-ին «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի հատուկ թողարկման մեջ:

Երեւան, Կառավարական տուն 2, մրցութային բաժին, 508 սենյակ.
Հեռախոս (3742) 520628, 527390, 569109, Ֆաքս (3742) 520628, 151054.
E-mail: tender@arminco.com
Աշխատանքային ժամերն են՝ 9-6 երկուշաբթի-ուրբաթ (Երեւան +4 GMT)

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ: ԱՅՆ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ 1999 Թ. ԱՊՐԻԼԻ 10-ԻՆ, ԺԱՄԸ 12.00-ԻՆ, ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏԵՐԻ ԴԱՀԼԻՃՈՒՄ, ՀԱՍՑԵՆ՝ Ք. ԵՐԵՎԱՆ, ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2-ՐԴ ՏՈՒՆ, 4-ՐԴ ՀԱՐԿ:

Վաճառվում են
ծառայողական օգտագործման մեջ եղած ավտոմեքենաներ:

NN ը/կ	Ավտոմեքենաների					
	Մակնիշը	Պետհամարանիշը	Թողարկման տարեթիվը	Գույնը	Վազքը	Մեկնարկային գինը (դրամ)
1.	«Փրայդ»	03-01 ԱԳՎ/385 ՏԱ61	1993	կապույտ	180000	1457810
2.	«Փրայդ»	187 ՏԱ 61	1993	կապույտ	187000	1457810
3.	«Փրայդ»	189 ՏԱ 61	1993	բորդո	166000	1457810
4.	«Փրայդ»	190 ՏԱ 61	1993	կարմիր	119000	1457810
5.	«Փրայդ»	192 ՏԱ 61	1993	բորդո	150000	1457810
6.	«Փրայդ»	193 ՏԱ 61	1993	սեւ	105256	1457810
7.	«Փրայդ»	195 ՏԱ 61	1995	սպիտակ	88000	1993910
8.	«Փրայդ»	196 ՏԱ 61	1995	սպիտակ	82500	1993910
9.	«Փրայդ»	16-99 ԱԳՎ	1995	սպիտակ	106000	2033300
10.	«Փրայդ»	03-08 ԱԳՎ	1993	կարմիր	175000	1457810
11.	«Փրայդ»	03-09 ԱԳՎ/044 ԼԼ02/	1993	կապույտ	127000	1457810
12	«Փրայդ»	55-39 ԱԳՎ	1995	սպիտակ	170000	1993910
13.	«Փրայդ»	55-97 ԱԳՎ/437 ՏԱ 45	1995	սպիտակ	168000	1993910
14.	«Պեժո-405»	133 ԼԼ 01 /473 ԼԼ01/	1997	գծուխտ	62000	4299750
15.	«Պեժո-405»	474 ԼԼ01	1996	շագանակագույն	89000	4590430
16.	«Պեժո-405»	475 ԼԼ01	1996	շագանակագույն	89000	4590430
17.	«ՎԱԶ-2121»	37-44 ԱԳՎ/37-44 ԱԳՋ	1994	սաֆարի	70000	2183680
18.	«ՎԱԶ-2106»	191 ՏԱ 61	1986	դեղին	99000	286800
19.	«ՎԱԶ-2106»	499 ՏԼ 61	1987	մուգ բեժ	80000	292950

Աճուրդը կանցկացվի հոլանդական (գնի իջեցման) ձեւով: Աճուրդի ժամանակ վաճառքի գինը չի կարող իջեցվել մեկնարկային գնի 50 տոկոսից:

Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ աճուրդի սկսվելը պետք է ձեռք բերեն «աճուրդի մասնակցի» տոմսեր, որոնց գինն է 5000 դրամ: Աճուրդի մասնակից չհամարվող անձանց (դիտորդների) տոմսի գինն է 3000 դրամ: Մասնակիցների եւ դիտորդների տոմսերը վաճառվում են ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ ընդհուպ մինչեւ աճուրդը սկսվելը:

Կենտրոնի հասցեն է՝ ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8:

Աճուրդի մասնակցի եւ դիտորդի տոմսերի արժեքները, անկախ դրանք ձեռք բերողների աճուրդին մասնակցելուց՝ ետ չեն վերադարձվում:

Աճուրդում հաղթողը պարտավոր է տեղում 30 րոպեի ընթացքում վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 5 տոկոսի չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում հետագա վճարումները կատարելու դեպքում հաշվարկվում է վճարման ենթակա գումարների մեջ, իսկ վճարումներից խուսափելու դեպքում ետ չի վերադարձվում: Գնորդի (հաղթողի) կողմից մեքենայի լրիվ արժեքը վճարվում է 10 օրվա ընթացքում:

Մեքենայի գրանցման հետ կապված ծախսերը կատարվում են գնորդի կողմից: Մեքենաները կարելի է տեսնել կայանատեղիում: Հասցեն՝ Ադմիրալ Իսակովի պողոտա 11 («Հրազդան 6» ՊՓԲԸ-ի հրապարակ, կենտրոնական հրշեջ կայանի եւ Հանրապետական պետ. ավտոտեսչության հարեւանությամբ):

Ավտոմեքենաները որպես վառելիք օգտագործում են բենզին:

Աճուրդային հանձնաժողովի հեռախոսահամարներն են՝ 56-46-14, 52-15-60:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՍՓՅՈՒՌ». ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ: Հեռախոսներ 569393, 581351

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան. Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149 Պատվեր 1016 Տպաքանակ՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության՝ 18. 03. 1999 Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@